

Kartlegging av naturtyper

Storfjord kommune, Troms fylke

Gunn-Anne Sommersel

Kartlegging av naturtyper

Storfjord kommune, Troms fylke

Ecofact rapport: 336

www.ecofact.no

Referanse til rapporten: Sommersel. G.-A. 2014. Kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune, Troms fylke. Ecofact rapport 336, 81s.

Nøkkelord:

ISSN: 1891-5450

ISBN: 978-82-8262-334-6

Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Troms

Prosjektleder hos Ecofact: Gunn-Anne Sommersel

Samarbeidspartnere:

Prosjektmedarbeidere:

Kvalitetssikret av: Christina Wegener

Forside: Naturbeitemark i mosaikk med tresatt kulturmark i Kitdalen, Storfjord kommune.
Foto: Gunn-Anne Sommersel

www.ecofact.no

INNHOOLD

1 FORORD	1
2 SAMMENDRAG	2
3 INNLEDNING	3
4 METODE	4
4.1 DN HÅNDBOK 13.....	4
4.2 FELTARBEID	4
5 NATURGRUNNLAGET	6
6 RESULTATER	8
6.1 NATURTYPER	8
6.2 OVERSIKT OVER AVGRENSEDE LOKALITETER	9
6.3 RØDLISTEDE ARTER	11
6.4 OVERSIKT OVER KARTLAGTE OMRÅDER I STORFJORD	12
7 VIDERE KARTLEGGING I STORFJORD KOMMUNE	13
8 FAKTA-ARK FOR VERDIFULLE NATURTYPELOKALITETER	14
8.1 LOKALITET 01. VED FOSSEN I ROVVEJOHKA	15
8.2 LOKALITET 02. SUMPSKOG VED GUSTAVSVINGEN	19
8.3 LOKALITET 03. GAMMEL FURUSKOG VED GUSTAVSVINGEN	22
8.4 LOKALITET 04. BEKKEKLØFT VED GUSTAVSVINGEN	25
8.5 LOKALITET 05. LAUVSKOG VED GUSTAVSVINGEN	29
8.6 LOKALITET 06. LANGBAKKAN	32
8.7 LOKALITET 07. KALKRIKE BERG VED LULLEVARRI	36
8.8 LOKALITET 08. ØVRE DELER AV KAVLEELVA	39
8.9 LOKALITET 09. MELLOM BÆRDALEN OG KAVLEELVA	42
8.10 LOKALITET 10. VÅTMARKSMASSIV ØST FOR KAVLEELVA	45
8.11 LOKALITET 11. FLOMSONEN VED KAVLEELVA.....	49
8.12 LOKALITET 12. MYROMRÅDE VED FOTEN AV BÆRFJELLET	52
8.13 LOKALITET 13. KALKRIKE BERG VED BRENNFJELLKULPEN	55
8.14 LOKALITET 14. SKIBOTNDELTAET	58
8.15 LOKALITET 15. MELLOM SKARELVA OG STORDALSELVA I KITDALEN	64
8.16 LOKALITET 16. VESTSIDA AV STORDALSELVA I KITDALEN	68
8.17 LOKALITET 17. VED SØRENG I KITDALEN.....	71
8.18 LOKALITET 18. NYSTAD I SIGNALDALEN.....	74
8.19 LOKALITET 19. GRÅOR-HEGGESKOG VED GOBIJOHKA	77
8.20 LOKALITET 20. BEKKEKLØFT NEDERST I STEINDALEN	79
9 KILDER	81

1 FORORD

Ecofact har utført førstegangskartlegging av naturtyper i Storfjord kommune. Kontrakt ble inngått i desember 2012, og kostnadsrammen for arbeidet var kr. 125 833,-.

Arbeidet har bestått i feltundersøkelser (sommeren 2013) for å finne og avgrense verdifulle naturtypelokaliteter, utarbeide egenskapsdata og shapefiler for lokalitetene, samt å skrive denne rapporten (vår 2014). I tillegg til nyinnsamlede data, har vi tatt med data fra tidligere undersøkelser Ecofact har utført i kommunen, og resultater fra lavekskursjonen Nordic Lichen Society (NLF) hadde i Skibotndalen i 2003. Vi takker Arve Elvebakk (Universitetet i Tromsø) for hans velvillige hjelp i forbindelse med bruken av data fra denne ekskursjonen.

Gunn-Anne Sommersel har hatt hovedansvaret i felt. Iulie Aslaksen har vært med på feltarbeidet som naturtypeinteressert turkamerat og dyktig hobbybotaniker, og skal ha takk for god listeføring og stor entusiasme for arbeidet.

Kartleggingen har vært gjort på oppdrag fra Fylkesmannen i Troms. Ansvarlig hos oppdragsgiver har vært Heidi Marie Gabler. Takk for ryddig og godt samarbeid.

Tromsø
22. april 2014

Gunn-Anne Sommersel

2 SAMMENDRAG

Det har blitt gjennomført en kartlegging av biologisk mangfold i Storfjord kommune. Metodikken har fulgt DN håndbok nr. 13. Områdene som har blitt kartlagt har vært fordelt på våtmarksmassiv, kalkrike berg og rasmarker, naturbeitemarker, boreal hei, tresatt kulturmark, fosseberg og fosseeng, gråor-heggeskog, gammel lauvskog, bekkekløft og bergvegg, gammel sumpskog, kalkbarskog, gammel furuskog og aktive marine delta.

Kartleggingen har ført til at det har blitt avgrenset 18 nye lokaliteter i kommunen. Fem av disse lokalitetene har A verdi, 11 har B-verdi og 2 har C-verdi.

Dette er første gang det er gjennomført en større kartlegging av Storfjord kommune i henhold til DN håndbok 13, og det er åpenbart muligheter for flere verdifulle lokaliteter som enda ikke er avgrenset.

3 INNLEDNING

Det er tidligere utført kun få kartlegginger av naturtyper i henhold til håndbok 13 i Storfjord kommune. Ecofact har utført noen kartlegginger i forbindelse med småkraftverk:

- Arnesen og Nilsen (2010) avgrenset 2 naturtypelokaliteter i Steindalen, en gråor-heggeskog (B) og en bekkekluft (C). De avgrensede områdene er ikke med i Naturbase, og tas derfor med i herværende rapport.
- Birkeland og Arnesen (2012) har undersøkt arealene langs Innerelva uten å finne prioriterte naturtyper.
- I tillegg har Ecofact kartlagt Skibotndeltaet i forbindelse med NiN-kartlegging i 2012, resultatene fra dette er tidligere presentert som egenskapsdata. Siden det har kommet nytt faktaark for marine delta, har vi justert beskrivelsen av lokaliteten noe og tar derfor med den i denne rapporten.

Gaarder og Flynn (2011) avgrenset 7 naturtypelokaliteter [to fosserøyksoner (A, C); bjørkeskog med høgstauder (B); to bekkekluft (B); en kilde og kildebekk (C); ett kalkrikt område i fjellet (B)] i Stordalen, innerst i Signaldalen.

Siden Universitetet i Tromsø har en feltstasjon i Skibotndalen er det mange som er godt kjent med både flora og fauna i kommunen. Det er godt kjent at Storfjord kommune har mange interessante arter i deler av sitt areal, likvel er det få registreringer på artskart og ingen registreringer fra landjorda i Naturbase (det er tre marine lokaliteter). Kartleggingen i 2013 er derfor å regne som en førstegangskartlegging av kommunen. Fokus skulle derfor være veinære områder oppover langs Skibotndalen, Kitdalen og Signaldalen. Kulturmarkslokaliteter ble også regnet som viktig å spore opp. Siden arealene innenfor Lullefjellet naturreservat allerede er beskyttet mot inngrep i verneforskriften, så er denne delen av kommunen ikke prioritert for undersøkelse, selv om man vet det fins flere utvalgte naturtypeområder der som ikke er avgrenset. Det kom ingen innspill fra kommunen selv med hensyn på hvilke områder som var ønsket kartlagt.

Denne rapporten presenterer resultatene fra kartleggingen av naturtyper i Storfjord kommune i 2013, resultatene oppsummeres og hver lokalitet beskrives i henhold til metodikken i DN-håndbok 13. I tillegg til rapporten leveres kartdata og egenskapsfiler knyttet til hver lokalitet.

4 METODE

4.1 DN Håndbok 13

Publikasjonen kjent som DN håndbok nr. 13 ”Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold” ble første gang publisert i 1999. Håndbokas kanskje viktigste element er trolig utvelgelsen og beskrivelsen av et antall naturtyper som blir ansett som særlig verdifulle, og dermed skal avgrenses og kartlegges. Det er arbeidet med å påvise, avgrense og beskrive forekomster av disse naturtypene som refereres til som ”kartlegging av naturtyper” i de fleste sammenhenger.

I håndboka blir de prioriterte naturtypene omtalt i en rekke fakta-ark, og det blir antydnet ulike utforminger og hvordan verdisetting skal gjøres. De mest verdifulle områdene blir betegnet som ”Svært viktige” (verdi A), og har såkalt nasjonal verdi. Utforminger med status ”Viktig” (verdi B) har regional verdi. Det er også en tredje klasse av utforminger med lokal verdi (verdi C). Områder med verdi A eller B får en forvaltningsstatus som gjør at det må tas visse hensyn. For eksempel kan det normalt kun gis midler til skjøtsel av kulturlandskap hvis arealene er verdisatt som A- eller B-områder.

Det kom en ny utgave av håndboka i 2006, som bygget på erfaringene fra kartleggingen som var gjort siden 1999. I den nye utgaven var fakta-arkene for naturtypene revidert, og tre nye naturtyper beskrevet som verdifulle, og det er da totalt tatt med 57 ulike naturtyper. Denne utgaven ble igjen justert noe i 2007 i forbindelse med at det ble publisert en ny rødliste i 2006. Det var derfor nødvendig å implementere denne, og samtidig ble det gjort mindre justeringer.

I forkant av feltsesongen i 2013 har det kommet ytterlige revisjoner. Disse er nærmere knyttet til det nyere klassifiseringssystemet for naturtyper, ”Naturtyper i Norge – NiN” (Halvorsen m. fl. 2009) og til rødlista for naturtyper fra 2011, som også er basert på NiN-systemet (Lindgaard og Henriksen 2011). Tredje utgave av håndbok 13 vil implementere NiN-systemene og rødlista for naturtyper. Foreløpig er ikke den nye utgaven av håndboka ferdig, men flere faktaark for naturtyper har vært til utprøving i feltsesongen 2013. Det er disse nyeste faktaarkene som er lagt til grunn for denne kartleggingen i tillegg til den siste utgaven av håndbok 13 der det ikke er utarbeidet nye faktaark.

4.2 Feltarbeid

Feltarbeidet ble planlagt med utgangspunkt i føringene som var gitt av oppdragsgiver (se innledningen, kap. 3).

En del veinære områder i Skibotndalen ble høyt prioritert for kartlegging. Utvalget av hvilke områder i dalen som bør undersøkes nærmere ble gjort dels på basis av berggrunnskart, og dels på kjennskap til tidligere interessante funn.

Siden Skibotndalen er i overgangsseksjonen fra oseanisk til kontinentalt, vil bekkekløfter under skoggrensa i dette området være rødlistede naturtyper (kontinental skogsbekkekløft – NT), og ble derfor prioritert for undersøkelse.

Skogen i indre deler av Skibotndalen er lite egnet for skogsdrift, dermed var det sannsynlig å finne gammel skog, både av furu og lauvtrær i denne sonen. Noen slike områder ble også prioritert for kartlegging, men det er flere som bør undersøkes. Mange av disse kan ligge nært vei ovenfor Brennfjell, en strekning som i fremtiden trolig vil bli berørt av utvidelse av E10 mot Kilpisjärvi.

Lullesletta ble også valgt ut på grunn av varierte naturforhold med elver, myrer, bekker, sumpmarker og skog og nærheten til de baserike områdene i Lullefjellet naturreservat hvor vannet kommer fra kan føre til mer krevende vegetasjon med potensiale for rødlistede arter. Vi prioriterte også å lete fram en forekomst av den rødlistede arten marisko som skulle befinne seg utenfor grensa til naturreservatet.

Kitdalen og Signaldalen ble også besøkt. Fokus her var veinære kulturlandskap.

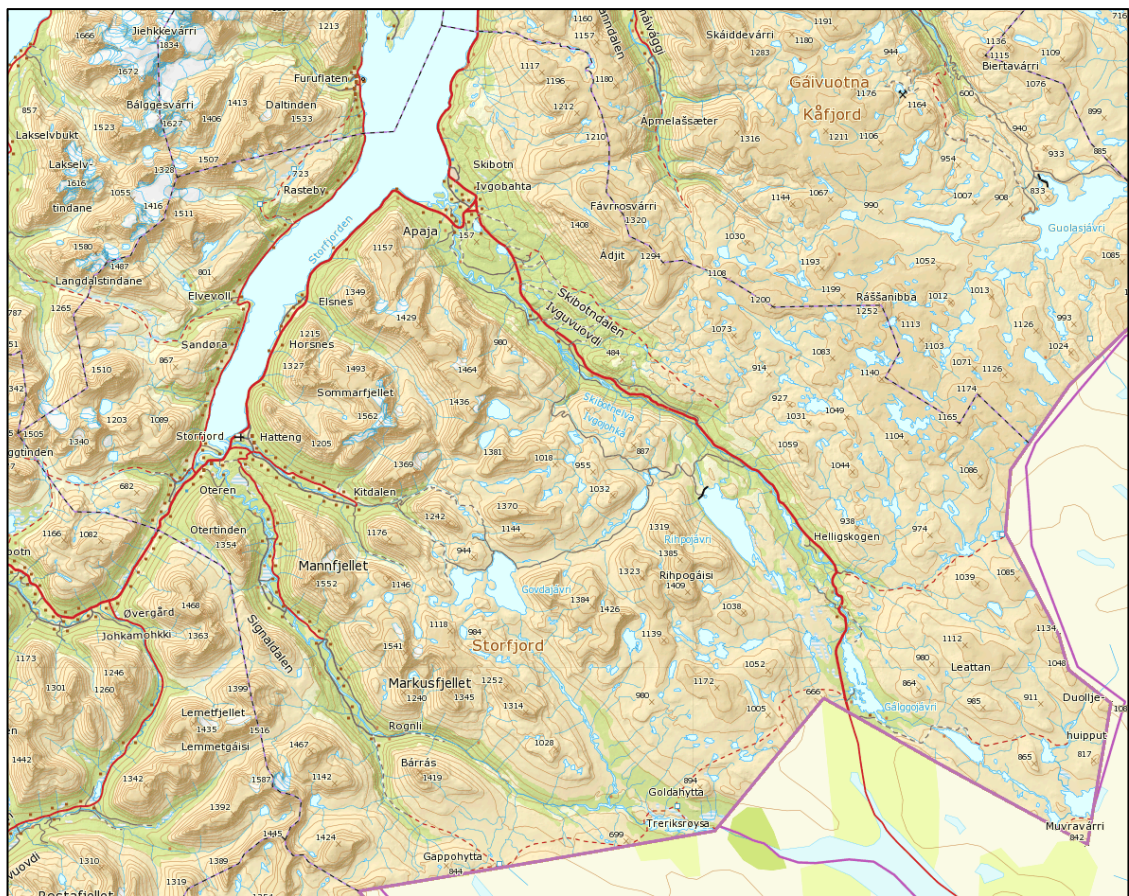
Feltarbeidet ble utført i løpet av en liten uke i midten av august 2013. Gunn-Anne Sommersel var prosjektleder, mens Iulie Aslaksen var med som ivrig botanikeramatør.

5 NATURGRUNNLAGET

Storfjord kommune hører til i det vi kan kalle distriktet Nord-Troms, og ligger i den nordøstlige delen av Troms fylke. Naturgeografisk er kommunen plassert i mellomboreal-, nordboreal- og alpin sone (Moen, 1988). Den mellomboreale sonen dekker kun mindre arealer ytterst i dalene.

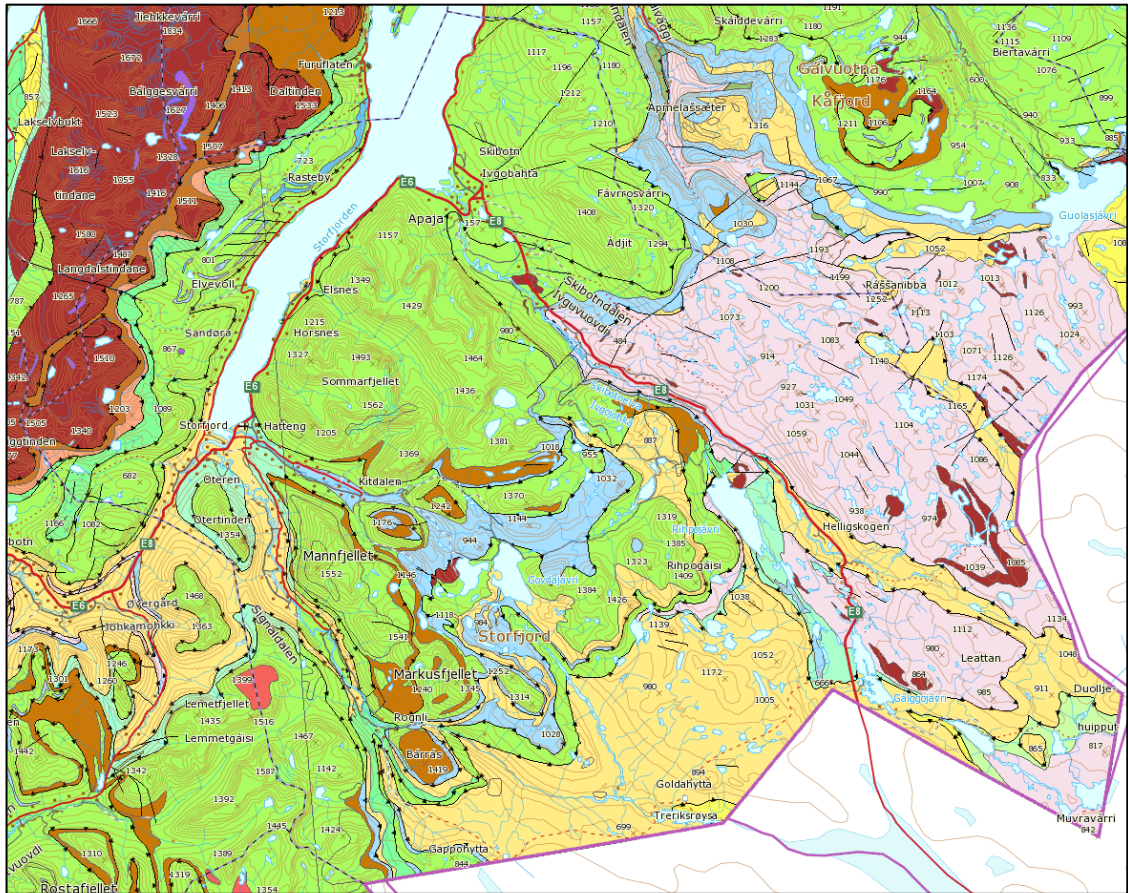
Storfjord er også i hovedsak en innlandskommune i Troms, på tross av at den har kystlinje i Storfjorden. Klimamessig strekker den seg fra svakt oseaanisk til svakt kontinental vegetasjonsseksjon (som er det mest kontinentale som finnes i Norge). Kommunen er et av Norges tørrere steder med gjennomsnittlig årsnedbør på kun 300 mm, og er det stedet i Norge som har registrert flest klarværsdager. Skibotn er i tillegg det varmeste stedet i Troms målt ut fra juli-normalen.

Landskapet preges av relativt høye fjell og noen større dalganger (Skibotndalen, Signaldalen og Kitdalen) med nokså store vassdrag i bunnen. I tillegg er det noen mindre daler. Ved utløpet av de store elvene er det dannet mer eller mindre velutviklede marine delta.

Figur 1 Oversiktskart over Storfjord kommune viser de største dalgangene, med Skibotndalen lengst nord, deretter Kitdalen og Signaldalen i tillegg til flere mindre daler. Kilde: www.ngu.no/kart/arealisNGU/.

Det fins relativt store forekomster av baserik berggrunn i kommunen. Også noen av de områdene som i følge geologisk kartverk har bergarter som normalt gir lite grunnlag for basekrevende flora ser ut til å stedvis ha innslag av dette.

Figur 2 Berggrunnskart over Storfjord kommune. De mest baserike områdene (kalkspatmarmor) er markert med lys blå farge. Kilde: www.ngu.no/kart/arealisNGU/.

Kulturpåvirkningen på biologisk mangfold i kommunen kommer i første rekke fra områder med bosetting, hvorav de største er Skibotn, Hatteng og Oteren. Men det er også spredt bebyggelse langs hele kystlinja, og innover i de store dalene. Primærnæringene med jordbruk og skogbruk har hatt størst påvirkning. I dag er det mest snakk om reindrift, sau- og geitehold som påvirker biologisk mangfold.

6 RESULTATER

6.1 Naturtyper

Kartleggingen sommeren 2013 påviste 12 naturtyper, fordelt på fem av de syv hovednaturtypene (se tabell 1). I tillegg rapporterer vi tre naturtyper fra Ecofacts tidligere arbeider (2010 og 2012), og en naturtype på grunnlag av resultatene fra lavundersøkelsene rapportert i Elvebakk og Bjerke (2006) kombinert med dels eget feltarbeid og dels samtaler med Elvebakk. Det var flest lokaliteter innenfor skog (9 stk.) og kulturlandskap (5 stk.).

Tabell 1. Oversikt over antall naturtyper som rapporteres i denne rapporten, fordelt på verdi. Noen lokaliteter har mosaikk av flere naturtyper, derfor er det flere naturtypeavgrensninger i tabellen enn antall lokaliteter. Naturtypens rødlistekategori er angitt i parentes. Der den rødlistede naturtypen har et annet navn i rødlista for naturtyper enn i HB-13 er det oppgitt i parentes.

	Antall naturtyper fordelt på verdi		
	A	B	C
A Våtmark			
A09 – Våtmarksmassiv (NT)	-	2	-
B Rasmark, berg og kantkratt			
B01 - Sørvendt berg og rasmark	1	1	-
C Fjell			
	-	-	-
D Kulturlandskap			
D04 – Naturbeitemark (Kulturmarkseng, VU)	-	2	-
D22 – Boreal hei (DD)	-	1	1
D24 – Tresatt kulturmark (Kulturmarkseng, VU)	-	1	-
E Ferskvann			
E05 – Fosseberg og fosseeng (NT)	-	1	-
F Skog			
F05 - Gråor-heggeskog	-	2	-
F07 - Gammel lauvskog	-	2	-
F09 – Bekkekløft og bergvegg (Kontinentale skogsbekkekløfter, NT)	1	2	-
F14 – Gammel sumpskog	-	-	1
F16 – Kalkbarskog (Lågurt-lyngfurukalkskog, NT)	-	1	-
F19 – Gammel furuskog	1	-	-
G Havstrand/kyst			
G07 – Aktive marine delta (VU)	1	-	-

Områder med våtmark ble avgrenset i Skibotndalen på Lullesletta, en middels stor lavlandsslette med fluviale avsetninger og morenemateriale. Kalkrike berg og rasmarker ble også registrert i utkanten av denne lavlandsslette, for det meste i de baserike områdene som er markert på berggrunnskartet. Kulturlandsskapslokalitetene er alle tre i Kitdalen og Signaldalen. Fosseberg og fosseeng ble avgrenset i indre deler av Skibotndalen. Skoglokalitetene er langs Skibotndalen, med gammel skog i indre deler av dalen og kalkskog på Lullesletta, i tillegg er det to skogslokaliteter i Steindalen.

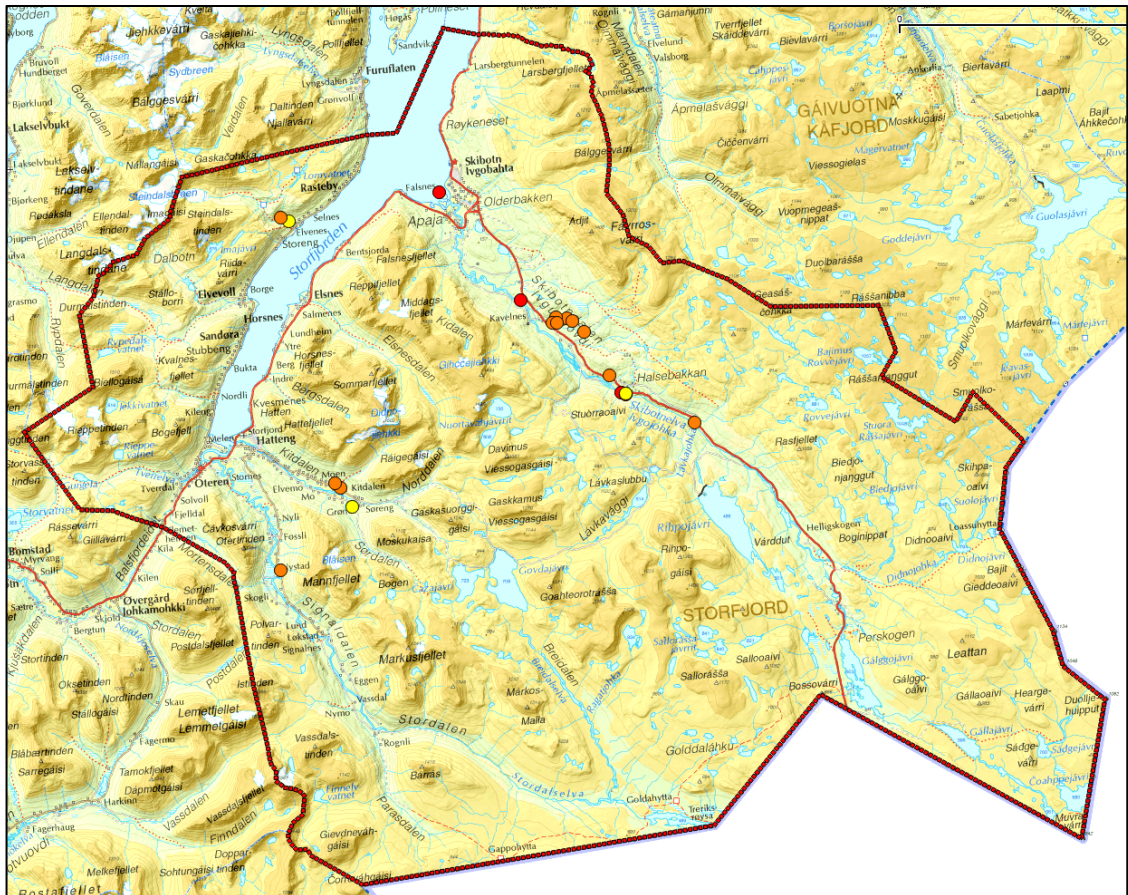
6.2 Oversikt over avgrensede lokaliteter

Naturtypekartleggingen i Storfjord kommune i 2013 (inkludert data fra 2003, 2010 og 2012) omfatter 20 naturtypelokaliteter (tabell 2). Av disse vurderes 4 som svært viktige, 13 som viktige og 3 som lokal verdi.

Tabell 2. Oversikt over avgrensede lokaliteter i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold i Storfjord kommune 2013 (med supplerende data fra 2003, 2010 og 2012).

Lok. nr	Lokalitetsnavn	Naturtype	Utforminger	Verdi	Areal (daa)	
1	Ved fossen i Rovvejohka	E05	Fosseberg og fosseeng	E0503/E0506	B	0,9
2	Gustavsvingen sumpskog	F14	Gammel sumpskog	F1403	C	15,8
3	Gustavsvingen furuskog	F19	Gammel furuskog	F1902	A	32
4	Gustavsvingen bekkekløft	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901/F0902	A	11
5	Gustavsvingen lauvskog	F07	Gammel boreal lauvskog	F0705	B	73
6	Langbakkan	F07	Gammel boreal lauvskog	F0701	B	45
7	Kalkrike berg ved Lullevarri	B01	Sørvendt berg og rasmark	B0101	B	1
8	Øvre deler av Kavleelva	F09	Bekkekløft og bergvegg	F0901	B	4,9
9	Mellom Bærdalen og Kavleelva	F16	Kalkbarskog	F1603	B	4,5
10	Myr øst for Kavleelva	A09	Våtmarksmassiv	A0901	B	17
11	Flomsonen ved Kavleelva	F05	Gråor-heggeskog	F0501	B	47
12	Myr ved foten av Bærfjellet	A09	Våtmarksmassiv	A0901	B	20
13	Ved Brennfjellkulpen	B01	Sørvendt berg og rasmark	B0101	A	2,9
14	Skibotndeltaet	G07	Aktivt marint delta		A	1 750
15	Mellom Skarelva og Stordalselva i Kitdalen	D04/D24	Naturbeitemark/ Tresatt kulturmark	D0416/ D2404	B	25
16	Vest for Stordalselva i Kitdalen	D22	Boreal hei	D2201	B	39
17	Ved Søreng i Kitdalen	D22	Boreal hei	D2201	C	129
18	Nystad i Signaldalen	D04	Naturbeitemark	D0415/D0416	B	86
19	Gråor-heggeskog ved Gobijohka	F05	Gråor-heggeskog		B	
20	Bekkekløft nederst i Steindalen	F09	Bekkekløft		C	

Lokalitetene er fordelt på fire områder i Storfjord kommune med størst konsentrasjon i Skibotndalen (figur 3).

Figur 3. Kart over hele Storfjord kommune, som viser lokalisering av de 20 avgrensede lokalitetene. Rød farge viser til verdi A (svært viktig), oransje verdi B (viktig) og gul farge verdi C (lokal verdi).

6.3 Rødlistede arter

Det ble registrert seks rødlistede karplantearter (en i 2012 og fem i 2013), ti rødlistede lavarter (se Elvebakk og Bjerke, 2006) og en rødlistet soppart (i 2013) i naturtypelokalitetene (se tabell 3). (Kålås m.fl., 2010)

Tabell 3. Liste over rødlistede arter (Kålås m. fl., 2010) som er påvist i de avgrensede lokalitetene. Lavartene er publisert i Elvebakk og Bjerke (2006)

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Kategori	Lokalitetsnr.	Merknader
Karplanter:				
Marisko	<i>Cypripedium calceolus</i>	NT	7, 9	
Kalkklok	<i>Cystopteris alpina</i>	NT	1, 4	
Lapprublm	<i>Draba lactea</i>	NT	1	
Grannsildre	<i>Micranthes tenuis</i>	NT	1	
Klåved	<i>Myricaria germanica</i>	NT	14	Registrert i 2012
Polarsoleie	<i>Ranunculus sulphureus</i>	NT	1	
Lav:				
Blanknål	<i>Calicium denigratum</i>	VU	3,	Registrert i 2003
Kvithodenål	<i>Chaenotheca gracilentia</i>	NT	3, 5	Registrert i 2003
Furuskjell	<i>Cladonia parasitica</i>	NT	3	Registrert i 2003
Grå sotbeger	<i>Cyphelium inquinans</i>	NT	3	Registrert i 2003
Furusotbeger	<i>Cyphelium pinicola</i>	VU	3	Registrert i 2003
Glasshårlav	<i>Leptochidium albociliatum</i>	VU	13	Registrert i 2003
Bekkeskiferlav	<i>Lobothallia melanaspis</i>	NT	4, 13	Registrert i 2003
Kalkrosettlav	<i>Phaeophyscia constipate</i>	VU	13	Registrert i 2003
Brundogglav	<i>Physconia detersa</i>	NT	4	Registrert i 2003
Rustdoggnål	<i>Sclerophora coniophaea</i>	NT	5	Registrert i 2003
	<i>Squamarina degelii</i>	EN	13	Registrert i 2003
Sopp:				
Korallpiggsopp	<i>Hericium coralloides</i>	NT	6	

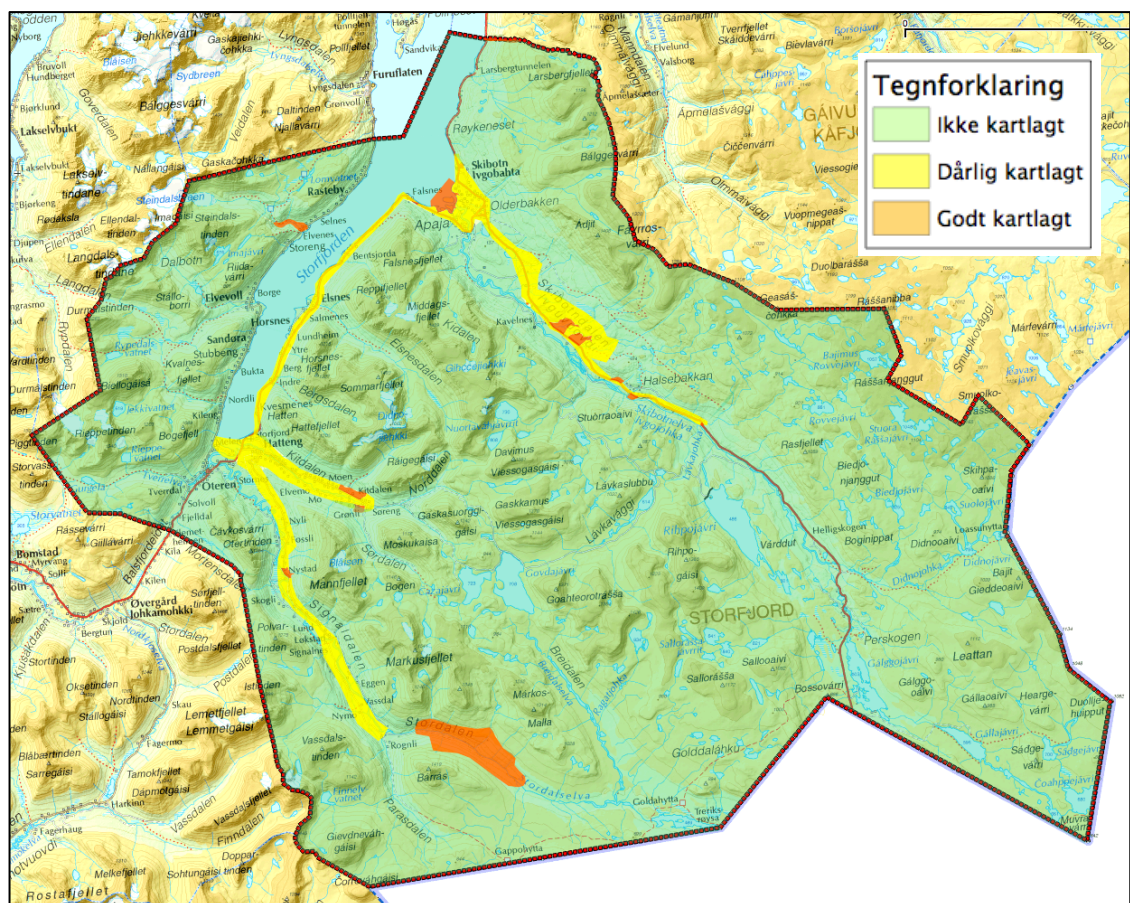
De rødlistede karplantene er knyttet til sørvendt berg og rasmark (B01), fosseberg og fosseeng (E05), bekkekløft (F09), kalkbarskog (F16) og aktive marine delta (G07). De rødlistede lavartene er dels knyttet til skog (F07, F09 og F19), og dels til sørvendt berg og rasmark (B01). Den rødlistede sopparten er knyttet til gammel boreal lauvskog (F07).

6.4 Oversikt over kartlagte områder i Storfjord

Dette er førstegangskartlegging av verdifulle naturtyper i henhold til DN håndbok 13 i Storfjord kommune. Tidligere kartlegginger av naturtyper fra kommunen omhandler mer avgrensede tema, som skogkartlegging i forbindelse med skogvern (Gaarder og Flynn, 2011), bekkekløfter i forbindelse med kraftutbygging (Arnesen og Nilsen, 2010; Arnesen og Birkeland, 2012; Birkeland og Arnesen, 2012), og brakkvannsdelta i forbindelse med basiskartlegging av utvalgte verneområder i Troms (Sommersel 2012 upublisert). Med referanse til kapittel 7.7 i håndboka gjøres det her rede for hvor mye areal som er befart, og hvor detaljert det er kartlagt. Følgende kategorier skal brukes:

- Fullstendig kartlagt: De aller fleste A- og B- lokaliteter for alle naturtyper skal være kartlagt.
- Godt kartlagt: En stor andel av A- og B-lokaliteter for alle eller de fleste naturtypene er kartlagt.
- Dårlig kartlagt: En mindre andel av A- og B- lokaliteter for alle eller noen naturtyper er kartlagt.
- Ikke kartlagt.

Se figur 4 for en oppdatert oversikt over Storfjord kommune.

Figur 4. Dekningskart for naturtypekartlegging i Storfjord kommune.

7 VIDERE KARTLEGGING I STORFJORD KOMMUNE

Det meste av Storfjord kommune er fortsatt ikke kartlagt. Veinære områder er prioritert, og i disse områdene er det dårlig til godt kartlagt. Imidlertid er det ingen tvil om at Storfjord kommune har et mye større potensiale for naturtyper som er viktig for biologisk mangfold enn det som var mulig å få dekket i en kartlegging av denne størrelsen.

I Skibotndalen er det store områder med våtmark/ferskvann som ikke er kartlagt. For eksempel er det mulige kroksjøer (EN på rødlista for naturtyper) mellom veien og Skibotnelva ved Lullesletta, det såkalte Rattuneset. Disse vil inngå i sammenheng med flommarksskogen og myrområdene nær Kavleelva. Det er også relativt store areal med våtmark/ferskvannsområder lenger ut i dalen. Sett i sammenheng, så er det mulig at dette er verdifulle områder, selv om det i liten grad er funnet fine flommarksskoger i dette området i forbindelse med kursvirksomhet (Geir Arnesen, pers. med).

Kalkrike berg og rasmarker er det utvilsomt også mer av i Skibotndalen. Innenfor Lullefjellet naturreservat er det en del, men sannsynligvis også flere steder. I fjellområdene kan man også se etter arktisk alpin våtmark (NT).

Så langt er det svært få fjellområder i Storfjord kommune som er kartlagt i henhold til DN-Håndbok 13, men det er kjent gjennom andre typer kartlegginger at det er store fjellområder med rik fjellhei og tundra og rike snøleier i kommunen. Her vil det være naturlig å ta utgangspunkt i områder med de mest baserike bergartene (kalkspatmarmor, se figur 2).

Når det gjelder kulturlandskap, så har årets kartlegging hatt et fokus på dette. Det ble avgrenset naturbeitemark og boreal hei i Kitdalen, og naturbeitemark i Signaldalen. Når det gjelder særlig boreal hei og naturbeitemark er det mulig det fins flere områder med verdi. For eksempel på Lyngensida av kommunen er det ikke gjort systematisk søk.

Skog er det kartlagt en del av pr i dag, men særlig i Skibotndalen fins det høyst sannsynlig flere områder med gammel skog. Det er fortsatt en god del ospesholt nokså veinært, som antakelig har rødlistede arter av vedboende sopp. Særlig området mellom Skibotnelva og hovedveien knapt midtveis i dalen ser ut til å være interessant i den sammenheng. I sørskårninga, ved foten av Bærfjellet er det også en ospeskog som kan være verdt å undersøke.

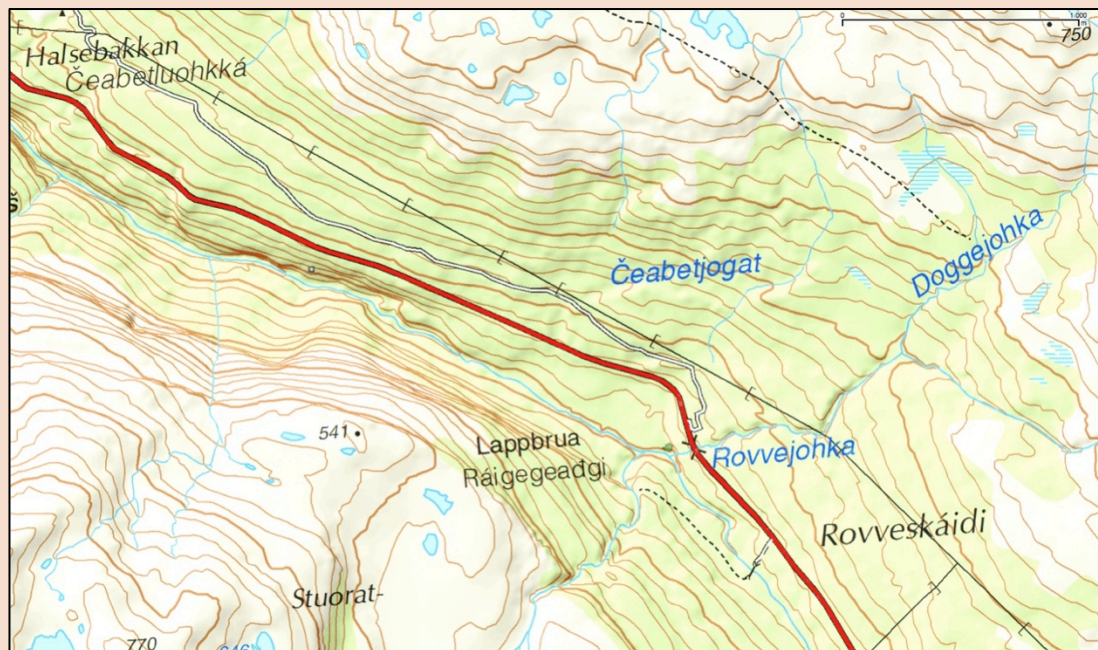
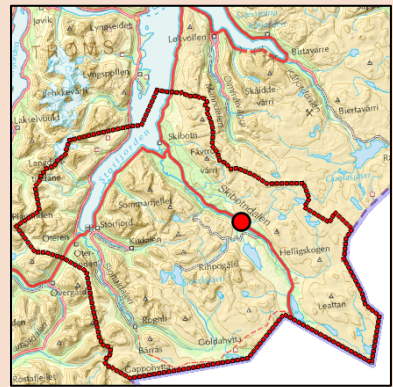
Et annet interessant element i Storfjord er bekkekløftene. Kavleelva er kartlagt med flommarksskog på Lullesletta, i overgangen fra Lullesletta og et lite stykke inn i naturreservatet som bekkekløft. Sannsynligvis er den vel så interessant videre oppover elva. Lenger inn i dalen fins også flere bekkekløfter som kan være verdt å besøke.

Aktive marine delta er pr i dag en rødlistet naturtype i kategorien sårbar (VU). Selv om deltaet ved Oteren har mange påvirkninger, så kan det være at enkelte verdifulle restelementer innen området.

8 FAKTA-ARK FOR VERDIFULLE NATURTYPELOKALITETER

8.1 Lokaltet 01. Ved fossen i Rovvejohka

Naturtype (%):	E05 – Fosseberg og fosseeng
Utforming:	E0503 – Intermediært fosseberg E0506 – Intermediær fosseeng
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	885 m ²
Verdi:	B
Undersøkt dato:	22. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 22. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 18 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, nærmere bestemt på flata ved foten av fossen i Rovvejohka rett øst for der elva går under veien. Fossefallet skaper en fossesprøytzone med permanent vannsprøyt, noe som er avgjørende for dannelse av naturtypen fosseberg og fosseeng (E05). Avgrensningen følger påvirkningssonen fra fossen. De økologiske forholdene innenfor fossesprøytsonen skiller seg vanligvis mye fra omgivelsene rundt. I tillegg til større fuktighet, er det kjøligere somre, forsinket vegetasjonsperiode, mer vindslitasje og islegging. Fosse-engene inneholder derfor også gjerne arktisk-alpine arter. Berggrunnen i området er generelt basefattig, men vegetasjonen indikerer intermediært baserikt substrat, noe som sannsynligvis skyldes moreneavsetningene.

Intermediært fosseberg (E0503) og intermediær fosseeng (E0506) ved fossen i Rovvejohka, i Storfjord kommune, omtrent 18 km innover Skibotndalen målt fra krysset i Skibotn. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er fosseberg og fosseeng (E05) med utformingene intermediært fosseberg (E0503) og intermediær fosseeng (E0506). Fossebergene som går opp i høyden langs fossefallet er ikke undersøkt, kun de steinblokkene som befinner seg ved eller på noenlunde flat mark ved foten av fossen og de lettest tilgjengelige bergene.

Fosseengene er på den samme flata, men på substrat med mer finkornet materiale. Det er en svak tendens til lågurtvegetasjon nærmest fossen og en noe mer høgurtpreget vegetasjon nærmere kanten av berget noe lenger bort fra fossen. Naturtypen har trolig sitt tyngdepunkt i Norge, noe som gir oss et ansvar for å ta vare på den. Mange av de store fossebergene er allerede påvirket av betydelig redusert vannføring og i tillegg kommer utbygginger av mange småkraftverk. Naturtypen regnes derfor som nær truet (NT).

Artsmangfold

Lokaliteten er artsrik, med 61 registrerte arter innenfor avgrensningen, hvorav fire rødlistede i kategorien nær truet (NT): kalkklok (*Cystopteris alpina*), lapprublom (*Draba lactea*), grannsildre (*Micranthes tenuis*) og polarsoleie (*Ranunculus sulphureus*). Kalkklok, lapprublom og grannsildre ble funnet på hyller i fosseberget og i blokkene ved foten av berget, sammen med blant annet skjørlok (*Cystopteris fragilis*), hengeving (*Phegopteris connectilis*), blårapp (*Poa glauca*) og rosenrot (*Rhodiola rosea*) mens polarsoleie ble registrert flere steder i fosseenga.

Andre arter som er typiske for naturtypen var ryllik (*Achillea millefolium*), engkvein (*Agrostis capillaris*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), høyfjellsarse (*Cardamine bellidifolia*), vanlig arve (*Cerastium fontanum*), fjellbunke (*Deschampsia alpina*), sauesvingel (*Festuca ovina*), rødsvingel (*Festuca rubra*), geitesvingel (*Festuca vivipara*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), snøsildre (*Micranthes nivalis*), stjernesildre (*Micranthes stellaris*), fjellsyre (*Oxyria digyna*), vivipar fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *vivipara*), engsoleie (*Ranunculus acris*), krypsoleie (*Ranunculus repens*), småengkall (*Rhinantus minor*), engsyre (*Rumex acetosa*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), knoppsildre (*Saxifraga cernua*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), gullris (*Solidago virgaurea*) og ballblom (*Trollius europaeus*). I de ytre delene av fosseenga opptrer mer storvokste arter som kvann (*Angelica archangelica*), hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*), geitrams (*Chamerion angustifolium*), turt (*Cicerbita alpina*), kvitbladtistel (*Cirsium heterophyllum*), og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Lokaliteten er et flott utsiktspunkt til fossen. Det er tilrettelagt sti ned langs elva, og på selve lokaliteten er det satt opp bord med benker. Det er nokså stor påvirkning fra ferdselen, og særlig vegetasjonen i området lengst bort fra fossen bærer preg av slitasje.

Fremmede arter

Vi registrerte ikke fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av elve- og bekkekløfter i bunnen av Skibotndalen.

Skjøtsel og hensyn

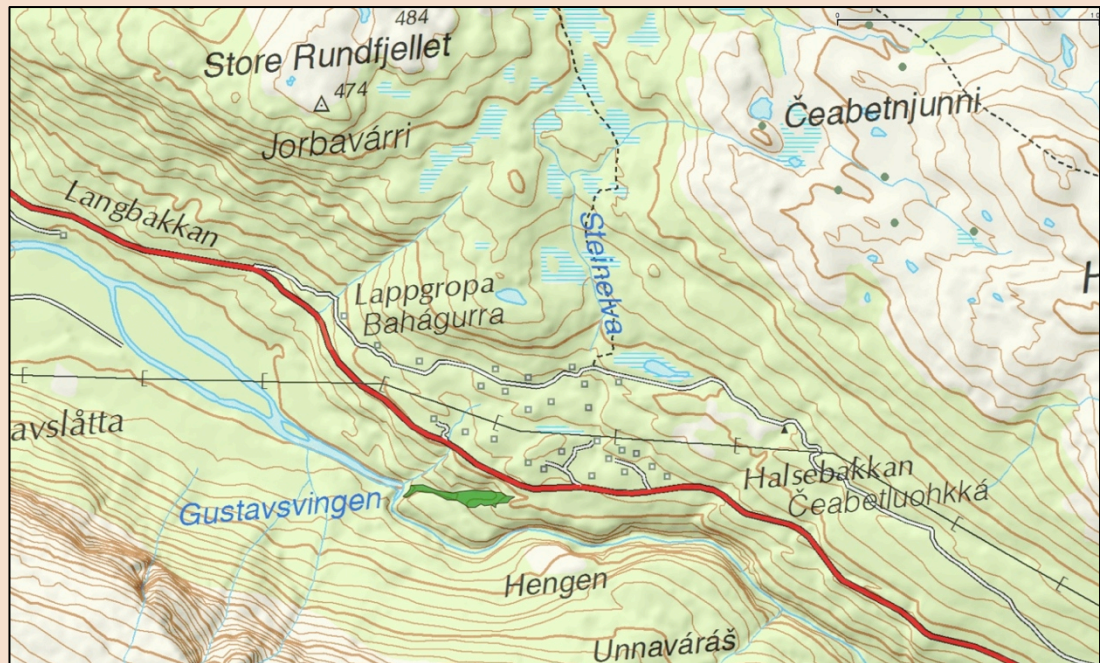
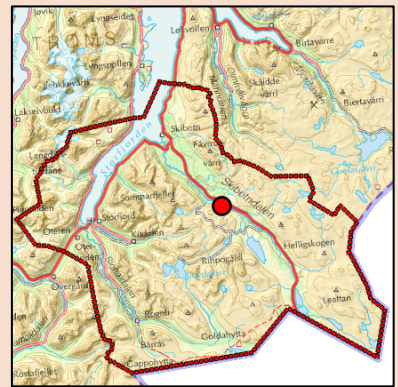
Det viktigste for å beholde grunnlaget for naturtypen er å unngå vassdragsregulering i elva. I tillegg bør det vurderes om ferdselen ned til selve fosseenga skal begrenses, og om det heller bør tilrettelegges med et utsiktspunkt utenfor fossesprøytsonen.

Verdivurdering

Lokaliteten er på 885 m², har fire rødlistede arter i kategorien nær truet (NT), og har litt avhengig av definisjonen, fire arktisk-alpine arter. Det er ikke vassdragsregulering i elva, men vegetasjonen er stedvis er noe slitt på grunn av mye ferdsel. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten å ha middels verdi (B).

8.2 Lokalitet 02. Sumpskog ved Gustavsvingen

Naturtype (%):	F14 – Gammel sumpskog
Utforming:	F1403 – Gammel bjørkesumpskog
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	15,8 daa
Verdi:	C
Undersøkt dato:	23. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 23. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i området mellom E8 og Skibotnelva, omtrent 13,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Her er en tydelig sving i elva som kalles Gustavssvingen. Avgrensningen følger en forsenkning i terrenget mellom bergknausene, hvor marka er konstant fuktig. Flere steder er det små vegetasjonsbevokste vann-ansamlinger, med stillestående vann.

Gammel bjørkesumpskog (F1403) ved Gustavssvingen, i Storfjord kommune, omtrent 13,5 km innover Skibotndalen målt fra krysset i Skibotn. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel sumpskog (F14) med utforming gammel bjørkesumpskog (F1403). Vegetasjonstypen i henhold til Fremstad (1997) er gråor-bjørk-viersumpskog og –kratt (E3). Ingen av trærne har oppnådd store dimensjoner, men det er tydelig sokkel på mange av trærne, og det er mye død ved.

Artsmangfold

Lokaliteten er nokså fattig på arter med ca 20 registrerte høyere planter. I tillegg til bjørk (*Betula pubescens*) og setervier (*Salix myrsinifolia* ssp. *borealis*) og rogn (*Sorbus aucuparia*), dominerer skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*) over det

meste av feltsjiktet. Inn i mellom finner man også geitrams (*Chamerion angustifolium*), sauettelg (*Dryopteris expansa*), åkersnelle (*Equisetum arvense*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), fugletelg (*Gymnocarpium dryopteris*), fjellminneblom (*Myosotis decumbens*), hengeving (*Phegopteris connectilis*), teiebær (*Rubus saxatilis*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), skogstjerneblom (*Stellaria nemoreum*), skogstjerne (*Trientalis europaea*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*). På de våteste stedene er det mye torvmoser (*Sphagnum* sp.).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det går en svak sti/dyretråkk gjennom området. Ut over det virker lokaliteten nokså uberørt.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et småkupert til kupert landskap, knappe 300 m under skoggrensa. Sumpskogen er et av flere elementer i landskapet med vann som viktig økologisk faktor. Like i nærheten er en stor elv (Skibotnelva), en bekkekløft som kommer ut i Gustavssvingen i Skibotnelva, mens det noe høyere opp er flere små myrer og vann.

Skjøtsel og hensyn

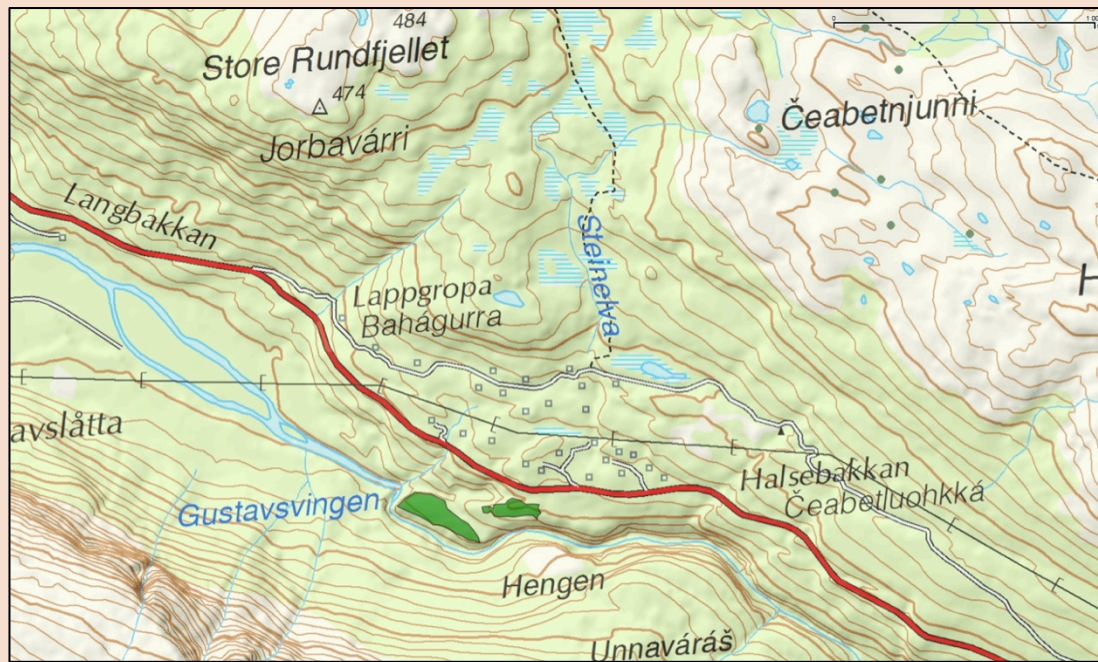
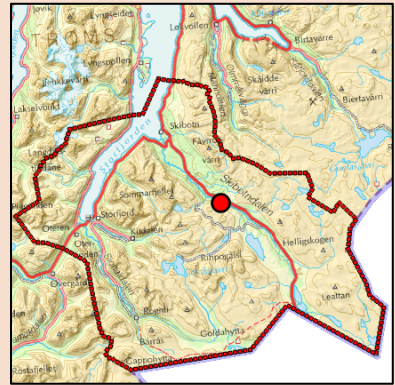
Det viktigste for å beholde grunnlaget for naturtypen er å unngå å endre hydrologien i omkringliggende områder. Hogst og drenering bør derfor unngås.

Verdivurdering

Lokaliteten er på ca 15,8 daa. Det ble ikke registrert noen rødlistede arter. Skogen har nokså høy forekomst av rotvelt og død ved, og godt utviklede sokler, men bare i en viss grad sjiktet. Trær med små dimensjoner. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten å ha lokal verdi (C).

8.3 Lokalitet 03. Gammel furuskog ved Gustavsvingen

Naturtype (%): F19 – Gammel furuskog
Utforming: F1902 – Gammel høyereliggende furuskog
Suppl. naturtype (%):
Utforming:
Areal: 32 daa
Verdi: A
Undersøkt dato: 6. august 2003, 23. august 2013

Innledning

Beskrivelsen av området bygger på to ulike kartlegginger. I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 23. august 2013. Nordic Lichen Society (NLF) hadde en ekskursion i området 7. august 2003 og fant flere rødlistede lav-arter som er referert i Elvebakk og Bjerke (2006) og blir også brukt som grunnlag for verdisetting av naturtypen.

Beliggenhet, avgrensning og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i området mellom E8 og Skibotnelva, omtrent 13,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Her er en tydelig sving i elva som kalles Gustavssvingen. Avgrensningen følger to atskilte bergrygger med lysåpen, gammel furuskog, og er omgitt av blandet lauvskog. Det er for det meste tynt jordsmonn.

Lysåpen gammel furuskog på bergknauser ved Gustavssvingen i Skibotndalen, Storfjord kommune. Ortofoto, Statens kartverk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel furuskog (F19) med utformingen gammel høyereliggende furuskog (F1902). Vegetasjonstypen er for det meste bærlyngskog.

Artsmangfold

I den gamle høyereliggende furuskogen opptrer fem rødlistede arter. Furusotbeger (*Cyphelium pinicola* – VU) er den eneste sårbare arten, og vokser helst i eldre

naturskogspreget, kontinental fjellfurskog, på tørre greiner av levende furu, og på død furu. Den foretrekker meget gamle og grove trær. I tillegg er det også registrert forekomst av blanknål (*Calicium denigratum* – NT), som vokser på gammel furugadd i gammel, kontinental furskog. Arten tilhører et østlig "taigaelement" i lavfloraen. I tillegg kommer furuskjell (*Cladonia parasitica* – NT) som vokser på store læger og stubber av furu, gråsobeger (*Cyphelium inquinans* – NT) som vokser i eldre, naturskogspreget gran- og furskog og foretrekker de eldste trærne og grove døde trær. Hvithodenål (*Chaenotheca gracilentata* – NT) ble også funnet her.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området er lite brukt, en lite brukt sti kan tyde på enkelte turgåere ned mot elva. Skogen er ellers inntakt og upåvirket av nyere negative inngrep.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av elve- og bekkekløfter med tilhørende skog i Skibotndalen.

Skjøtsel og hensyn

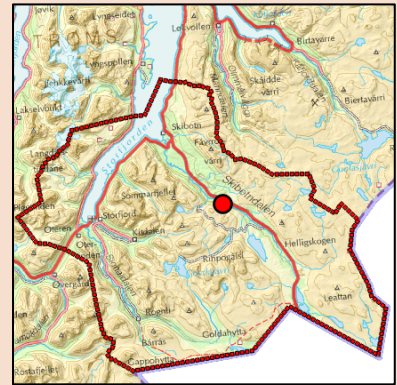
Verdien av skogen opprettholdes best ved å gripe minst mulig inn i de økologiske prosessene, hogst bør derfor unngås.

Verdivurdering

Lokaliteten har middels verdi på størrelse (32 daa) og arts mangfold (en sårbar art (VU) og fire nær true (NT), flere av disse er habitatspesialister). Skogen er ellers intakt og ser ut til å være upåvirket av nyere inngrep. Verdien settes derfor til A (svært viktig).

8.4 Lokalitet 04. Bekkekløft ved Gustavsvingen

Naturtype (%):	F09 – Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	
Suppl. naturtype (%):	F0901 – Bekkekløft F0902 - Bergvegg
Utforming:	
Areal:	11 daa
Verdi:	A
Undersøkt dato:	6. august 2003, 23. august 2013

Innledning

Beskrivelsen av området bygger på to ulike kartlegginger. I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings "Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold". Feltarbeidet ble utført 23. august 2013. Nordic Lichen Society (NLF) hadde en ekskursion i området 7. august 2003 og fant flere rødlistede lav-arter som er referert i Elvebakk og Bjerke (2006) og blir også brukt som grunnlag for verdisetting av naturtypen.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i området mellom E8 og Skibotnelva, omtrent 13,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Her er en tydelig sving i elva som kalles Gustavssvingen. Lokaliteten består av en liten bekkekløft som starter ved veien, og kommer ut i selve Gustavssvingen. Bekkekløfta har steinblokker i bunnen og bratte bergvegger. I fortsettelsen av denne er bergveggene på nordsiden av selve Gustavssvingen tatt med. Vegetasjonen antyder baserik berggrunn, selv om dominerende bergartstyper i området normalt er nokså basefattig. Tidvis gjennom sesongen er det sannsynligvis en del vannsprut på bergflatene.

Kalkrik bekkekløft og bergvegg (F09) i Gustavssvingen, Skibotndalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Kalkrik bekkekløft og bergvegg (F09) mellom hovedveien og Gustavsvingen i Skibotnelva, Skibotndalen i Storjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er bekkekløft og bergvegg (F09) med utformingene bekkekløft (F0901) og bergvegg (F0902). Siden området er i overgangsseksjon i gradienten kyst til innland, inngår bekkekløfta i den rødlistede naturtypen kontinentale skogsbekkekløfter (NT).

Artsmangfold

Under feltarbeidet i 2013 registrerte vi den rødlistede arten kalklok (*Cystopteris alpina* – NT). I 2003 ble det også registrert to rødlistede arter i kategorien nær truet. Den ene heter bekkeskiferlav (*Lobothallia melanaspis* – NT) og vokser gjerne på steiner og berg i flomsone av bekker og elver. Den andre, brundogglav (*Physconia detersa* – NT) vokser hovedsaklig på mosekledde bergvegger i åpen skog og i bekkekløfter. I tillegg ble det registrert flere lavarter i 2003 som er regnet som sjeldne selv om de ikke er rødlistede. *Aspicilia aquatica* (ny for Troms i 2003), *A. supertegens* (sjelden art i Norge), *Caloplaca diphyodes* (tidligere kun rapportert fra Oppland), *Ephebe hispidula* (ny for Troms), *E. lanata* (svært sjelden i Troms), *Hymenelia arctica* (ny for Nord-Norge), *Miriquidica plumbeotrata* (ny for Norge), *Placynthium rosulans* (ny for Troms, svært sjelden i Nord-Norge), *Porpidia ochrolemma* (ny for Troms, en sørmellomboreal art, svært sjelden i Norge), *Rhizocarpon amphibium* (ny for Troms, kjent kun fra tre andre fylker i Norge) og *Verrucaria latebrosa* (ny for Troms og sjelden i Norge).

I kanten av bekkekløfta var ellers karplantevegetasjonen preget av til dels basekrevende og næringskrevende arter som fjellkvann (*Angelica archangelica* ssp. *archangelica*), geitrams (*Chamerion angustifolium*), firblad (*Paris quadrifolia*),

jåblom (*Parnassia palustris*), blårapp (*Poa glauca*), hegg (*Prunus padus*), villrips (*Ribes spicatum*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), rogn (*Sorbus aucuparia*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), ballblom (*Trollius europaeus*), vendelrot (*Valeriana sambucifolia*) og fjellfiol (*Viola biflora*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Området er lite brukt, en utydelig sti ned til elva kan tyde på enkelte turgåere. Bekkekløfta er muligens noe påvirket av at bekken går i rør under veien.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av elve- og bekkekløfter i bunnen av Skibotndalen.

Skjøtsel og hensyn

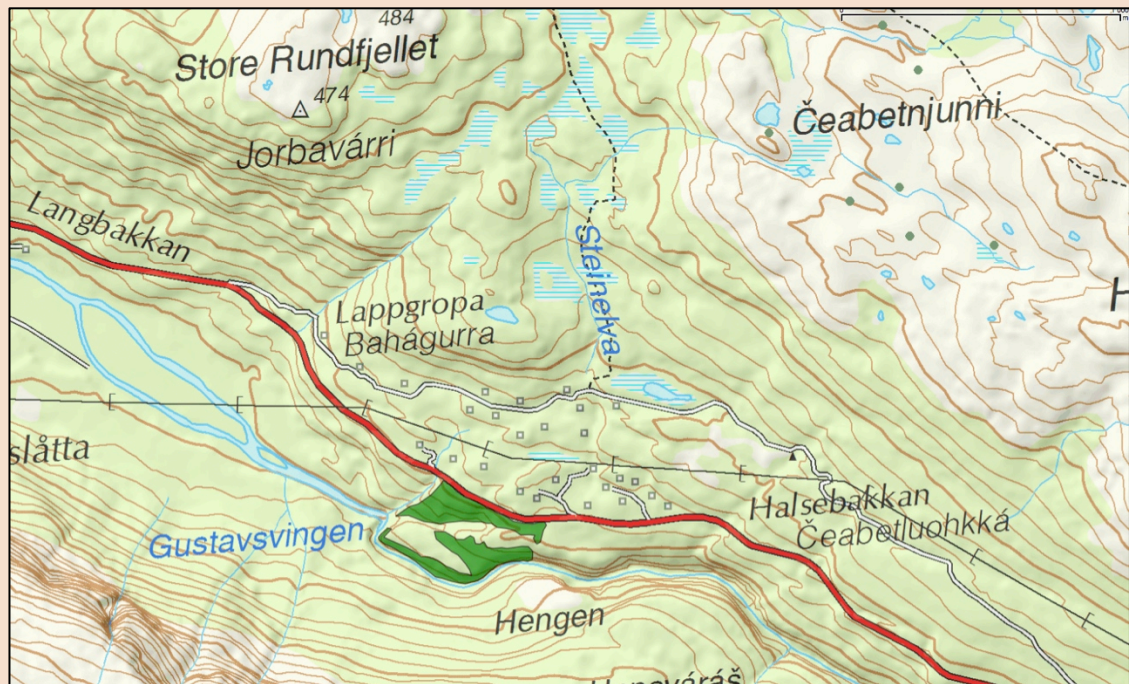
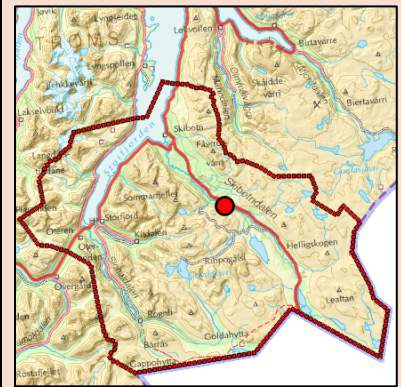
Det viktigste for å beholde grunnlaget for naturtypen er å unngå vassdragsregulering i elva, siden flere av artene knyttet til naturtypen krever det fuktige miljøet som elva danner.

Verdivurdering

Lokaliteten er på omtrent 11 daa. Det er registrert tre rødlistede arter i kategorien nær truet (NT), i tillegg kommer stor forekomst av flere andre sjeldne arter av lav noe som er med på å trekke verdien opp. Naturtypen er også nær truet. Det er ikke vassdragsregulering i elva. Når det gjelder trær, er det kun noen få knyttet til selve kløfta, skogen rundt er imidlertid gammel skog, dels furuskog og dels lauvblandingsskog. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten å ha høy verdi (A).

8.5 Lokalitet 05. Lauvskog ved Gustavsvingen

Naturtype (%):	F07 – Gammel boreal lauvskog
Utforming:	F0705 – Gammel lauvblandingsskog
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	73 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	6. august 2003, 23. august 2013

Innledning

Beskrivelsen av området bygger på to ulike kartlegginger. I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 23. august 2013. Nordic Lichen Society (NLF) hadde en ekskursion i området 7. august 2003 og fant flere rødlistede lav-arter som er referert i Elvebakk og Bjerke (2006) og blir også brukt som grunnlag for verdisetting av naturtypen.

Beliggenhet, avgrensning og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i området mellom E8 og Skibotnelva, omtrent 13,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Her er en tydelig sving i elva som kalles Gustavssvingen. Avgrensningen følger lauvskogen i den sørvendte lia mellom veien i nord, elva i sør, en bekk i øst og en annen i vest. Unntaket er et sumpskogsområde i en forsenkning i terrenget omtrent midt i området. Dette er også lauvskog, men er avgrenset i egen naturtype. Substratet er mosaikkpreget med kalkrike bergknauser, blokkmark, rasmare og bergflater. Vegetasjonen skifter med tykkelsen på jordsmonnet, fra åpent berg til skogsbevokste arealer.

En lysåpen skog med ulike typer lauvtrær på blokkmark ved Gustavssvingen, ca 13,5 km innover Skibotndalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel boreal løvskog (F07) med utformingen gammel lauvblandingsskog (F0705). Dominerende treslag er for en stor del bjørk (*Betula*

pubescens), men også et noe større ospeholt (*Populus tremula*) og ulike vier (*Salix* spp.) er registrert. Det er forekomst av død ved i ulik nedbrytningsgrad.

Artsmangfold

I 2003 ble det registrert to rødlistede lavarter, hvithodenål (*Chaenotheca gracilentia* – NT) og rustdoggnål (*Sclerophora coniophaea* – NT). Karplantefloraen var ellers triviell, med en del bærlyng og stedvis tykt mosedekke.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området er lite brukt, kun langs veien er det noe påvirkning.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av elve- og bekkekløfter med tilhørende skog i bunnen av Skibotndalen.

Skjøtsel og hensyn

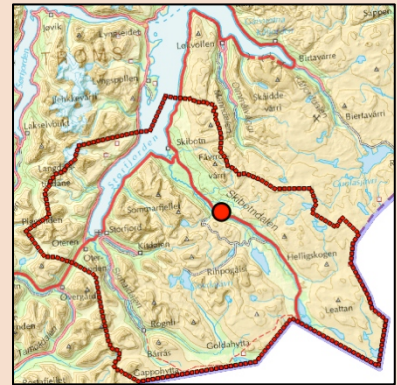
Området krever ingen spesiell skjøtsel. Verdien av skogen opprettholdes best ved å gripe minst mulig inn i de økologiske prosessene.

Verdivurdering

Lokaliteten er stor (73 daa), men har kun to rødlistede arter, begge i kategorien nær truet (NT). Det er død ved i ulik nedbrytningsgrad, og forekomst av osp i tillegg til bjørk. På grunnlag av dette får lokaliteten middels verdi (B).

8.6 Lokalitet 06. Langbakkan

Naturtype (%):	F07 – Gammel boreal lauvskog
Utforming:	F0701 – Gammel ospeskog
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	45 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	22. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 22. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 12,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, i den sørvest-vendte lia ved foten av Store Rundfjellet (474). Avgrensningen følger forekomst av osp. Berggrunnen er fattig på plante-næringsstoffer, og det er kun et tynt humusdekke over berggrunnen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel boreal lauvskog (F07) med utforming gammel ospeskog (F0701). Vegetasjonstypen i henhold til Fremstad (1997) er dels bærlyngskog (A2) og dels en mer næringsrik og fuktig til sump-preget mark med storvokste gras.

Artsmangfold

Karplantevegetasjonen er triviell, med nokså klassisk bærlyngskog og stedvis grasdominert mark. Vi registrerte også vedboende sopp på osp, og fant korallpiggsopp (*Hericium coralloides* – NT) og to vanlige arter nettkjuke (*Ceriporia reticulata*) og ospeildkjule (*Phellinus tremulae*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Den delen av området som er innenfor avgrensninga er lite direkte påvirket. I området rett øst for lokaliteten er skogen fjernet.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Øverst: Gammel ospeskog (F0701) med forekomst av både gadd og læger, i sør-vestvendt li ved Langbakkan, omtrent 12,5 innover Skibotndalen i Storjord kommune.

Under til venstre: Osp med dimensjoner

Under til høyre: Korallpiggsopp (*Heridium coralloides* – NT) på læger av osp.

Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større skogsområde i denne lia som innehar ospeskog.

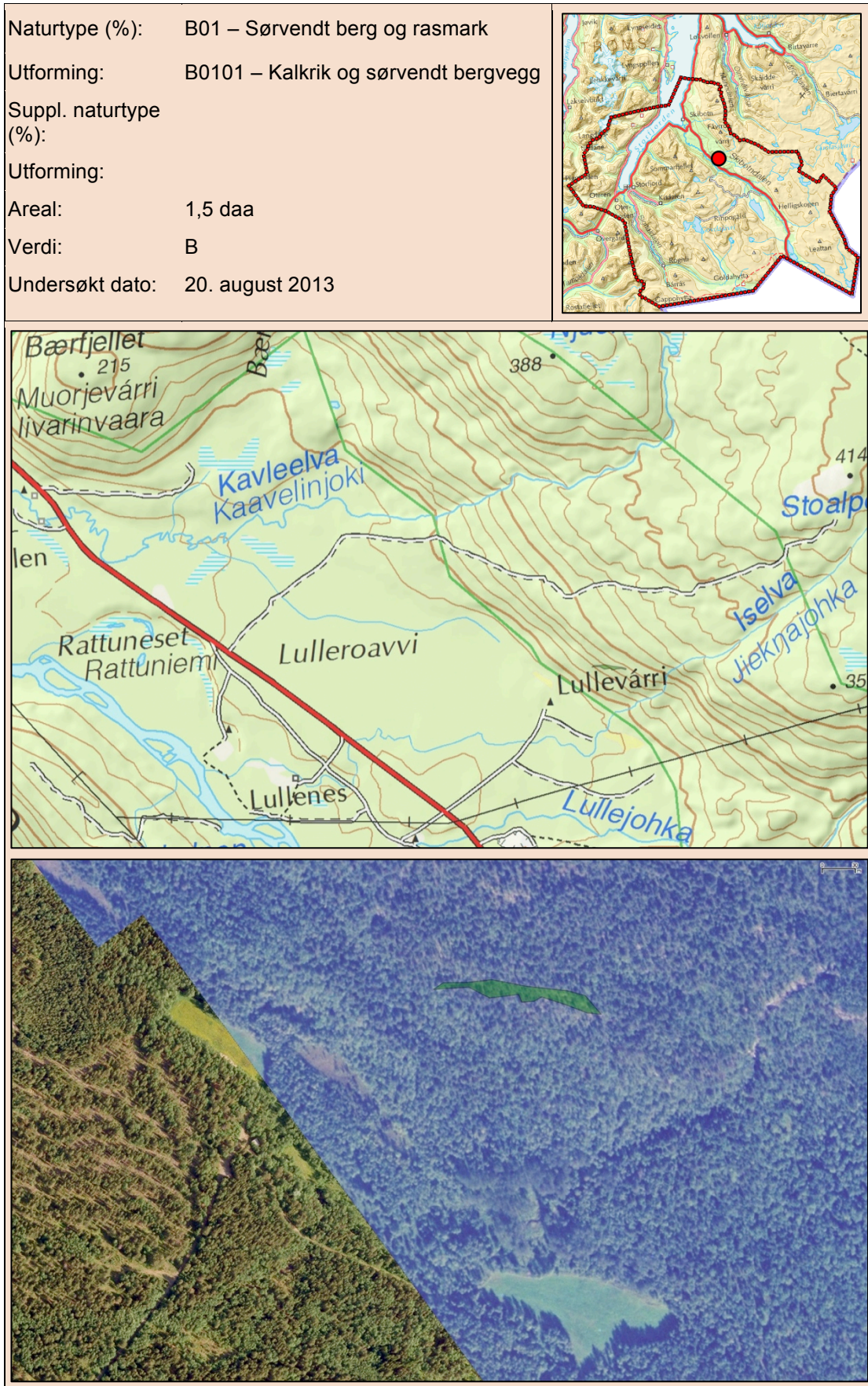
Skjøtsel og hensyn

Ingen spesiell skjøtsel er påkrevd. Man bør unngå skogsdrift innenfor avgrensningen og like inntil avgrensningen.

Verdivurdering

Lokaliteten er middels stor (45 daa) og har en rødlistet art i kategorien nær truet (NT). Habitatkvaliteten er også middels, det fins noen store individer av osp i tillegg til mange av middels størrelse, og både læger og gadd fins i ulike nedbrytningsstadier. Forekomst av osp trekker også verdien opp. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten å ha middels verdi (B).

8.7 Lokalitet 07. Kalkrike berg ved Lullevarri

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetning av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 20. august 2013.

Beliggenhet, avgrensning og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 9,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, innenfor Lullefjellet naturreservat, rett NV for Iselva der den krysser vernegrensa. Avgrensningen følger en kalkrik bergknaus som går vest-øst i en bratt sørskråning. Vegetasjonen rundt består av lysåpen, tørr kalkfuruskog. Det er svært gode solforhold.

Kalkrik og sørvendt bergvegg (B0101) i kalkfuruskogen ca 150 m inn i verneområdet ved Lulle, ca 9,5 km innover i Skibotndalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er sørvendt berg og rasmare (B01) med utforming kalkrik og sørvendt bergvegg (B0101).

Artsmangfold

Vi registrerte 26 arter høyere planter innenfor avgrensningen. Marisko (*Cypripedium calceoleus* – NT) er den eneste rødlistede arten. Ellers var det en del kalkkrevende og/eller tørrbakkearter som kattedot (*Antennaria dioica*), svarttopp (*Bartsia alpina*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), hårstarr (*Carex capillaris*), bergstarr (*Carex rupestris*), reinrose (*Dryas octopetala*), rødflangre (*Epipactis atrorubens*), sauesvingel

(*Festuca ovina*), brudespore (*Gymnadenia conopsea*), hengeaks (*Melica nutans*), olavsstake (*Moneses uniflora*), nikkevintergrønn (*Orthilia secunda*), furu (*Pinus sylvestris*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*) og bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Lokaliteten er innefor verneområdet, ligger nokså utilgjengelig til i bratt bakke og er lite/ingenting påvirka.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av kalkfuruskog og tørre berg innenfor Lullefjellet naturreservat.

Skjøtsel og hensyn

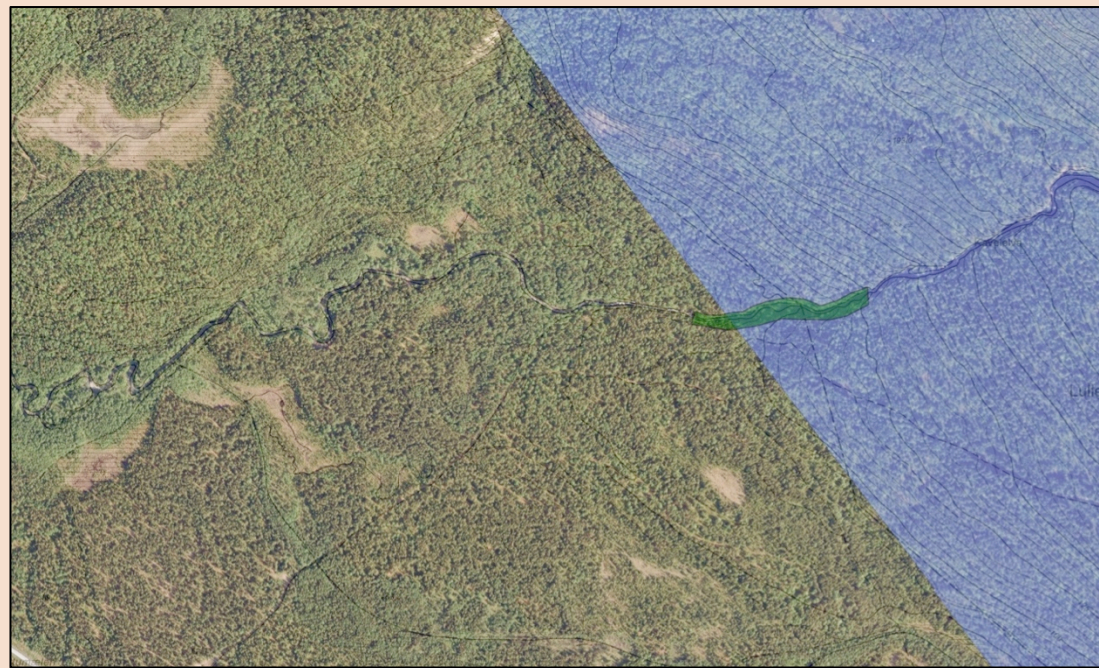
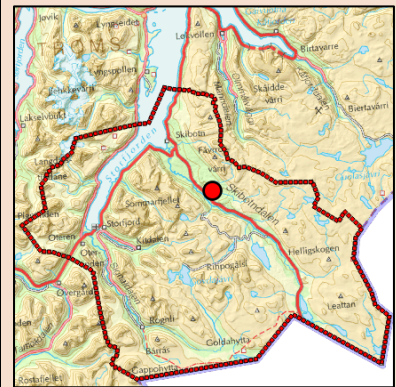
Skjøtsel og hensyn er regulert av verneforskriften.

Verdivurdering

Utformingen er kalkrik, med flere krevende arter. Vegetasjonen er nokså artsrik, og det er en rødlistet art i kategorien nær truet (NT) innenfor avgrensningen. Verdien settes på dette grunnlaget til B (viktig).

8.8 Lokalitet 08. Øvre deler av Kavleelva

Naturtype (%):	F09 – Bekkekløft og bergvegg
Utforming:	F0901 – Bekkekløft
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	4,9 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	22. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 22. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 8 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, i lia innenfor Lullesletta. Kavleelva kommer ned på sletta i en liten dal sørøst for toppen Njuolvi (388). Det avgrensede området er i de brattere områdene i lia nedenfor denne toppen. Hoveddelen av avgrensningen er innenfor Lullefjellet naturreservat. Berggrunnen er kalkspatmarmor, noe som gir grunnlag for basekrevende vegetasjon.

*Bekkekløft (F0901) med basekrevende høystjellsarter som kantlyng (*Cassiope tetragona*) og dubbestarr (*Carex fuliginosa* ssp. *misandra*) langs Kavleelva, innenfor Lullefjellet naturreservat i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.*

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er bekkekløft og bergvegg (F09) med utformingen bekkekløft (F0901). Området er i overgangsseksjonen i gradienten fra kyst til innland, og naturtypen er derfor en kontinental skogsbekkekløft og dermed rødlistet i kategorien nær truet (NT). Vegetasjonstypene langs bekkekløfta varierer en del, men det er for en stor del relativt tørr, kalkrik furuskog med bærlyng, i tillegg til bjørk og vierkratt. I flere mindre områder langs bekkekanten er det innslag av elementer fra rik fjellhei.

Artsmangfold

De mest artsrike områdene er på baserike steinblokker og berg som stikker noe ut i bekkestyrene. Her finner man arter som hårstarr (*Carex capillaris*), dubbestarr (*Carex fuliginosa* ssp. *misandra*), bergstarr (*Carex rupestris*), blankstarr (*Carex saxatilis*), kantlyng (*Cassiope tetragona*), reinrose (*Dryas octopetala*), dvergsnelle (*Equisetum scirpoides*), fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *alpina*), blårapp (*Poa glauca*), rynkevier (*Salix reticulata*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*) og bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*). Det er tidligere funnet også lapprose (*Rhododendron lapponicum*) i samme område (pers med Arve Elvebakk).

Ellers er det mye furu (*Pinus sylvestris*), en del kratt av bjørk (*Betula pubescens*), ulike vier (*Salix* spp.) og einer (*Juniperus communis*) med bærlyng i feltsjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det har vært hugget en del i denne lia for ca 60-70 år siden, og beitepresset har vært betydelig høyere enn i dag (Arnesen og Birkeland, 2011).

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av kalkrik furuskog i Skibotndalen, hvorav mesteparten befinner seg innenfor Lullefjellet naturreservat

Skjøtsel og hensyn

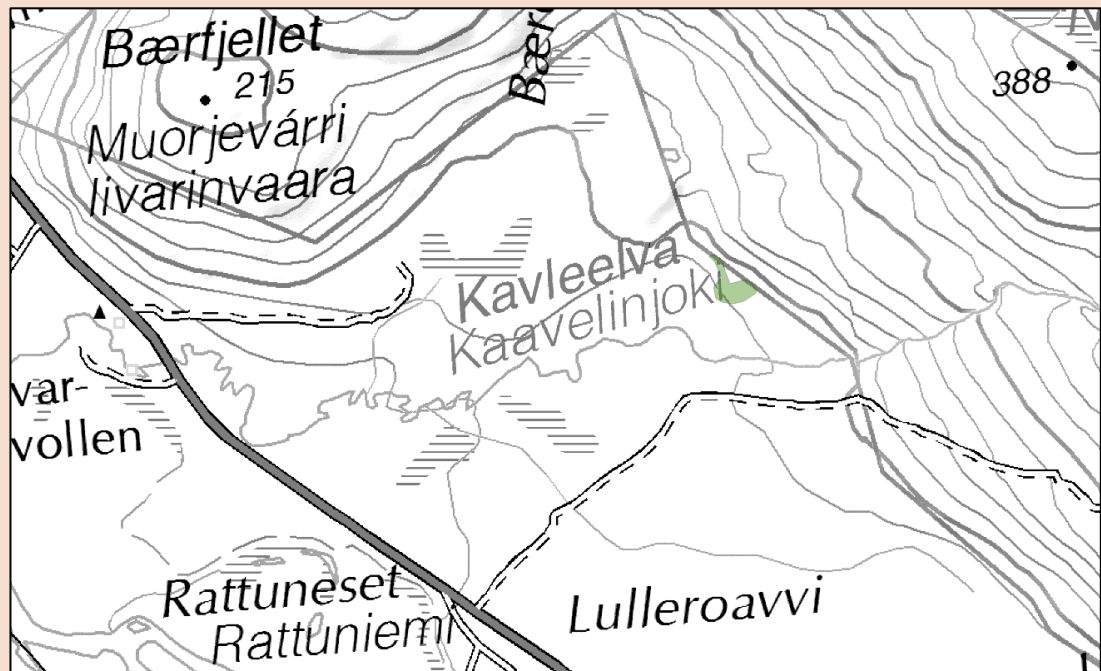
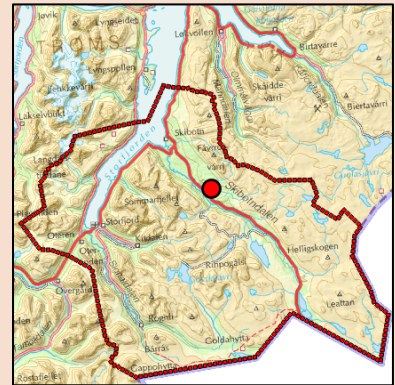
Skjøtsel og hensyn er regulert av verneforskriften for den delen av lokaliteten som er innenfor verneområdet.

Verdivurdering

Lokaliteten er liten med sine knappe 5 daa. Imidlertid fortsetter bekkekløfta innover i naturreservatet, og den verdifulle naturtypen strekker seg sannsynligvis over et vesentlig større område. Bekkekløfta ligger i et område med kalkrik furuskog. Vegetasjonen er spesiell siden det er artsrikt, og man finner innslag av basekrevende høyfjellsarter i et område godt under tregrensa. Naturtypen er i rødlistekategorien nær truet (NT). Kontinuiteten i tresjiktet kunne imidlertid vært større. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten til å ha middels verdi (B).

8.9 Lokalitet 09. Mellom Bærdalen og Kavleelva

Naturtype (%):	F16 – Kalkbarskog
Utforming:	F1603 – Sesongfuktig kalkfuruskog
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	4,5 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	22. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 22. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 7,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, ved foten av toppen Njuolvi (388), mellom Kavleelva og Bærdalen, rett utenfor grensa for Lullefjellet naturreservat. Berggrunnen er kalkspatmarmor, noe som gir grunnlag for kalkkrevende vegetasjon. Avgrensningen følger vegetasjonen, i hovedsak forekomst av marisko og dvergsnelle.

Sesongfuktig kalkfuruskog (F1603) med marisko og dvergsnelle ved foten Njuolvi (388), mellom Kavleelva og Bærdalen, rett utenfor grensa til Lullefjellet naturreservat i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er kalkbarskog (F16) med utformingen sesongfuktig kalkfuruskog (F1603). Dette er en rødlistet naturtype i kategori nær truet (NT) innenfor lågurtlyngfurukalkskog (T23.18 i NiN-systemet).

Artsmangfold

De viktigste registrerte artene innen avgrensningen var furu (*Pinus sylvestris*) og bjørk (*Betula pubescens*) i tresjiktet og einer (*Juniperus communis*) i busksjiktet. I feltsjiktet er den rødlistede arten marisko (*Cypripedium calceolus* - NT) den mest iøyenfallende.

Ellers er det mye fjellkrekling (*Empetrum nigrum* ssp. *hermaphroditum*) og tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea*), i tillegg til store mengder dvergsnelle (*Equisetum scirpoides*), noe knerot (*Goodyera repens*), nikkevintergrønn (*Orthilia secunda*), furuvintergrønn (*Pyrola chlorantha*), teiebær (*Rubus saxatilis*) og gullris (*Solidago virgaurea*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Der er/har vært noe skogsdrift i området.

Fremmede arter

Vi registrerte ikke fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område bestående av kalkrik furuskog i Skibotndalen, hvorav mesteparten befinner seg innenfor Lullefjellet naturreservat

Skjøtsel og hensyn

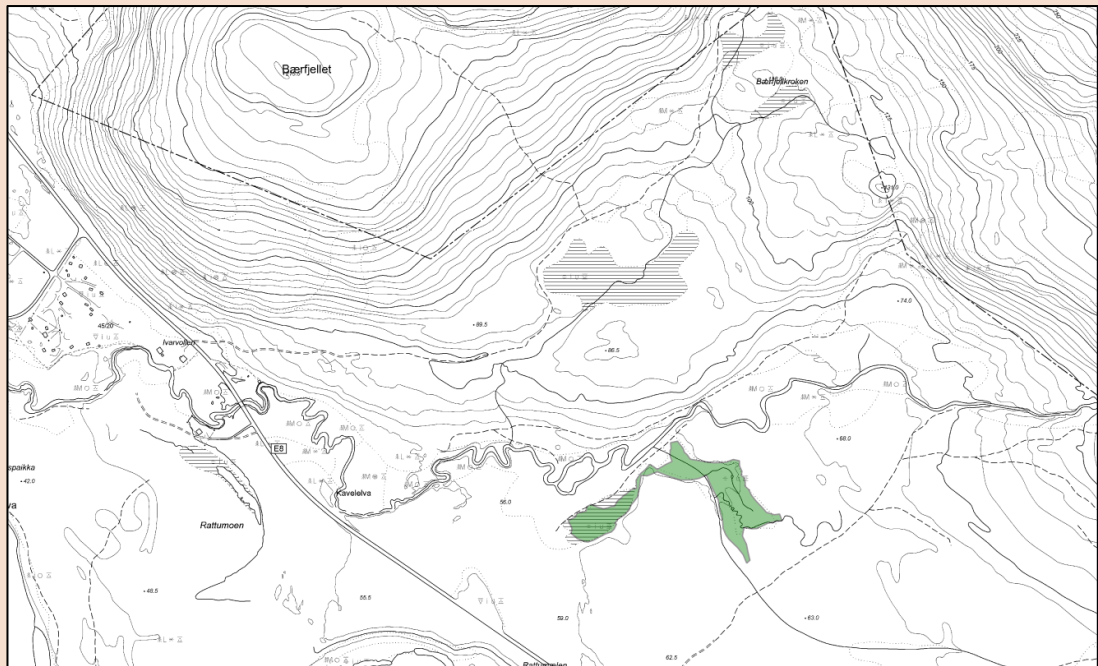
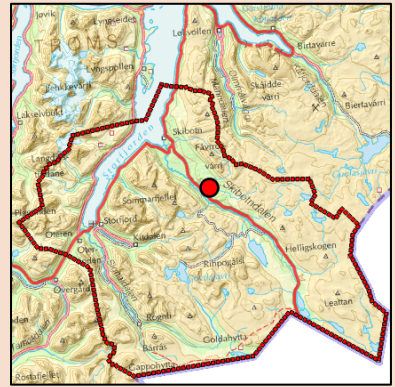
Skogen bør holdes relativt åpen. Skogsbeite kan bidra i den retning. Ved skogsdrift bør det helst kun drives plukkhogst.

Verdivurdering

Lokaliteten er på 4,5 daa, og er like i nærheten av en mye større avgrensning av samme naturtype. Lokaliteten har en rødlistet art i kategorien nær truet (NT). Skogen er moderat intakt, men med god habitatkvalitet (relativt åpen med noe busksjikt). På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten til å sammenlagt ha middels verdi (B).

8.10 Lokalitet 10. Våtmarksmassiv øst for Kavleelva

Naturtype (%):	A09 – Våtmarksmassiv
Utforming:	A0901 – Våtmarksmassiv i mellomboreal og nordboreal sone
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	17 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	20. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Stor fjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 20. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 8 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, rett sør for Kavleelva på Lullesletta. Avgrensningen følger et område med høyt grunnvannspeil. Grunnforholdene er baserike.

*Bekkeløp i utkanten av den nordøstlige delen av våtmarksmassivet rett nord for Kavleelva i Skibotndalen i Stor fjord kommune. På kanten av tuene vokser blant annet gulsildre (*Saxifraga aizoides*)*
Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Sørvestlig del våtmarksmassivet rett nord for Kavleelva i Skibotndalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Hovednaturtypen er våtmarksmassiv (A09) med utformingen våtmarksmassiv i mellomboreal og nordboreal sone (A0901). Våtmarksmassiv er en nær truet (NT) naturtype. Vegetasjonstypene består dels av flekker med ekstremrik fastmattemyr som er delvis erodert og opptrer i kanten av åpent vann i små sakteflytende bekker, dels av ombrogene tuer og dels av intermediær til rik jordvannsmyr og skog/krattbevakst fastmattemyr.

Artsmangfold

De viktigste indikatorartene for ekstremrik myr som ble funnet er trillingsiv (*Juncus triglumis*), og gulsildre (*Saxifraga aizoides*). Trær på tuene på myra var hovedsakelig furu.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området framstår som lite påvirket.

Fremmede arter

Vi registrerte ikke fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger på en lavlandsslette med fluviale avsetninger og morenemateriale. Naturtypen er en av flere myr/våtmarksområder i tillegg til en relativt roligflytende elv med meandere i deler av løpet. Ellers inngår både kroksjøer og ulike typer skog i landskapet.

Skjøtsel og hensyn

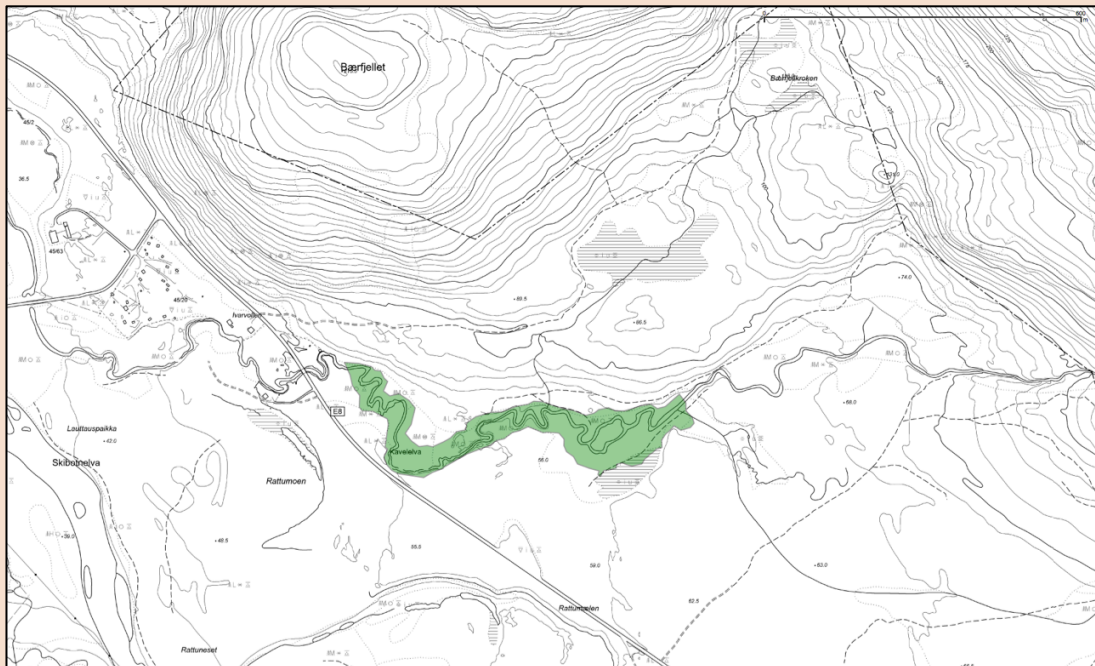
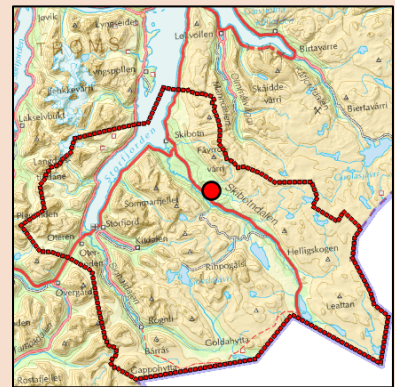
Man bør unngå drenering av våtmarka. Også motortransport bør også unngås.

Verdivurdering

Lokaliteten er på ca 17 daa, hydrologien ser ut til å være upåvirket. Det er to grunntyper av våtmarksmassiv innen lokaliteten, og området ligger i nordboreal sone. Størrelsen og grunntypevariasjonen indikerer lav vektning av lokaliteten. Det samme gjør mangelen på rødlistede arter. Bioklimatisk sone og tilstand indikerer noe høyere vekt. Det at naturtypen inngår i et landskap med flere små myrer og en flommarksskog med flere bekkeløp har imidlertid en tilleggsverdi. Verdien settes derfor til viktig (B).

8.11 Lokalitet 11. Flomsonen ved Kavleelva

Naturtype (%):	F05 – Gråor-heggeskog
Utforming:	F0501 – Flommarksskog
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	49 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	20. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 20. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger knappe 8 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Det avgrensede området følger flomsonen langs den delen av Kavleelva som bukker seg gjennom flata under Lullefjellet og Bærfjellet. Grunnen er næringsrik, og har en viss tilførsel av kalk som kommer med elvevannet.

Flommarksskog (F501) langs Kavleelva på sletta mellom foten av Lullefjellet og Bærfjellet i Skibotndalen, i Storfjord kommune, knappe 8 km innover i dalen fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er gråor-heggeskog (F05) med utformingen flommarksskog (F0501). Mye av skogen ser ut til å være preget av tidligere beite, og må dessuten sies å være nokså velutviklet.

Artsmangfold

Typiske arter for naturtypen som gråor (*Alnus incana*), svartvier (*Salix myrsinifolia* ssp. *myrsinifolia*) og villrips (*Ribes spicatum*), i tillegg til bjørk (*Betula pubescens*) i tørrere partier, inngår i det meste av skogen. Skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*), kvitbladtistel (*Cirsium heterophyllum*), sølvbunke (*Deschampsia*

cespitosa), hundekveke (*Elymus caninus*), mjødurt (*Filipendula ulmaria*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), lite elvemarigras (*Hierochloë odorata* ssp. *arctica*), bringebær (*Rubus idaeus*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*) var også vanlige. Totalt ble det registrert 64 arter innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området har sannsynligvis vært beitet. Det er noen flater med hogst og en del stier like utenfor området, men ellers ble det ikke registrert påvirkning. Tilstanden er god.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger på en lavlandsslette med fluviale avsetninger og morenemateriale. Naturtypen følger en relativt roligflytende liten elv med meandere i deler av løpet. Ellers inngår både myrområder, kroksjøer og ulike typer skog i landskapet.

Skjøtsel og hensyn

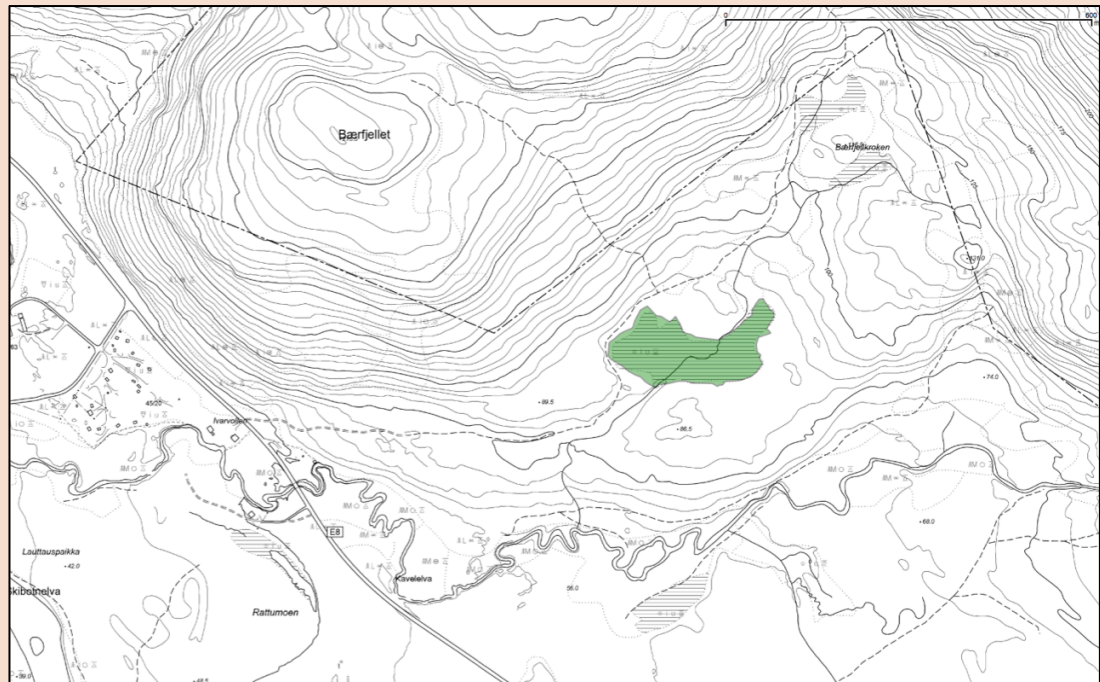
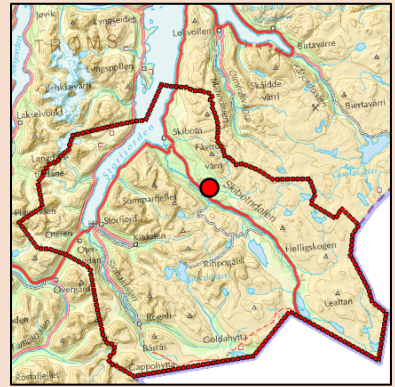
Vannregimet i området er viktig for flommarksskog generelt. Man bør unngå regulering av vassdraget, elveforbygninger og drenering.

Verdivurdering

Størrelsen på lokaliteten er på ca 47 daa, noe som regnes som en middels stor skog av denne naturtypen. Skogen er fortsatt flompåvirket, og har nokså god kontinuitet i dødt trevirke. På bakgrunn av dette vurderes lokaliteten til å ha middels verdi (B).

8.12 Lokalitet 12. Myrområde ved foten av Bærfjellet

Naturtype (%):	A09 – Våtmarksmassiv
Utforming:	A0901 – Våtmarksmassiv i mellomboreal og nordboreal sone
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	20 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	20. august 2012

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 20. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 7,5 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6, nærmere bestemt på sletta sørøst for Bærfjellet. Avgrensningen følger ytterkanten av et myrområde (våtmark med akkumulering av organisk materiale i form av torvdannelse). Grunnforholdene er baserike.

Våtmarksmassiv (A09) med utforming våtmarksmassiv i mellomboreal og nordboreal sone (A0901) på sletta sørøst for toppen av Bærfjellet i Skibotndalen, i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er våtmarksmassiv (A09), med utformingen våtmarksmassiv i mellomboreal og nordboreal sone (A0901). Det ble registrert to ulike grunntyper av naturtypen. Den ene er rik jordvannsmyr med noen få ekstremrike elementer i ytterkanten av avgrensninga, mens den andre er noen innslag av blandingsmyr i form av ombrogene tuer/områder. Våtmarksmassiv er en nær truet (NT) naturtype.

Artsmangfold

Vi registrerte ingen rødlistede arter innen avgrensningen. De viktigste rikmyrsartene på myra var hårstarr (*Carex capillaris*), hodestarr (*Carex capillaris*) og brudespore

(*Gymnadenia conopsea*), den siste kun i utkanten av myrområdet. I tillegg var de mer intermediært basekrevende artene svarttopp (*Bartsia alpina*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*) og sveltull (*Trichophorum alpina*) vanlig forekommende.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det er mange kjørespor på myra noe som vanligvis vil påvirke hydrologien i våtmarka negativt. Så langt er det liten grad av erosjon forbundet med kjøresporene.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger på en lavlandsslette med fluviale avsetninger og morenemateriale. Naturtypen er en av flere myr/våtmarksområder i tillegg til en relativt roligflytende elv med meandere i deler av løpet. Ellers inngår både kroksjøer og ulike typer skog i landskapet.

Skjøtsel og hensyn

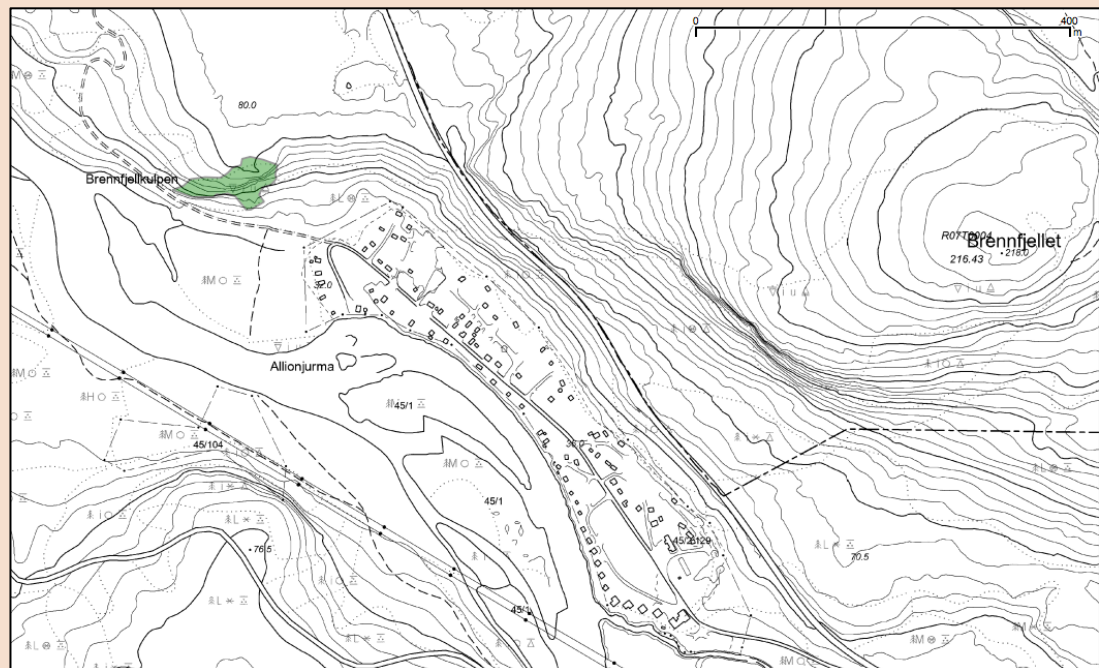
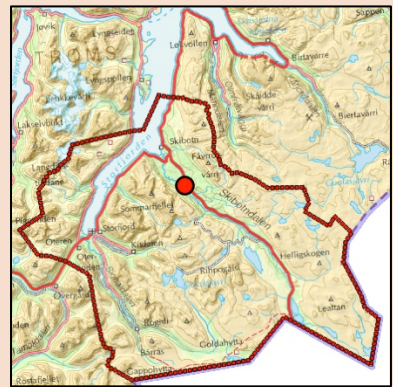
Man bør unngå drenering av våtmarka. Også motortransport bør også unngås.

Verdivurdering

Lokaliteten er på ca 20 daa, hydrologien er noe påvirket av kjørespor, men kun i moderat grad. Det er to grunntyper av våtmarksmassiv innen lokaliteten, og området ligger i nordboreal sone. Størrelsen og grunntypevariasjonen indikerer lav vektning av lokaliteten. Det samme gjør mangelen på rødlistede arter. Bioklimatisk sone og tilstand indikerer noe høyere verdi. Det at naturtypen inngår i et landskap med flere små myrer og en flommarksskog med flere bekkeløp gir en tilleggsverdi. Verdien settes derfor til viktig (B).

8.13 Lokalitet 13. Kalkrike berg ved Brennfjellkulpen

Naturtype (%):	B01 – Sørvendt berg og rasmark
Utforming:	B0101 – Kalkrik og sørvendt bergvegg
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	2,9 daa
Verdi:	A
Undersøkt dato:	6. august 2003

Innledning

Beskrivelsen av området og avgrensningen er laget av Gunn-Anne Sommersel i Ecofact, i forbindelse med kartlegging av naturtyper etter DN-håndbok 13 i Storfjord i 2013. Beskrivelsen bygger på en artikkel av Elvebakk og Bjerke (2006) som oppsummerer resultater fra ekskursjonen Nordic Lichen Society (NLF) hadde i området 6. august 2003, i tillegg til muntlig informasjon fra Arve Elvebakk (pers. med.). Området ble ikke undersøkt av Ecofact i 2013.

Beliggenhet, avgrensning og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 5,8 km innover i Skibotndalen, målt fra krysset i Skibotn der E8 tar av fra E6. Nærmere bestemt 700 m WNW for toppen av Brennfjellet. Avgrensningen følger en kalkrik bergknaus som går vest-øst i en bratt sørskråning ved Brennfjellkulpen i Skibotnelva. Det er svært gode solforhold.

Kalkrik og sørvendt bergvegg (B0101) i ved Brennfjellkulpen, ca 5,8 km innover i Skibotndalen i Storfjord kommune. Ortofoto: Statens kartverk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er sørvendt berg og rasmark (B01) med utforming kalkrik og sørvendt bergvegg (B0101).

Artsmangfold

Det ble funnet flere rødlistede lav på lokaliteten (Elvebakk og Bjerke, 2006).

I kategorien sterkt truet (EN) er *Squamarina degelii* eneste funn. Foruten i Skibotndalen, så vokser den på sør- til vestvendte, lysåpne kalkberg i indre Oslofjord, på Ringeriket, ved Hamar og spredt i indre dalfører på Østlandet. Ellers er den kjent

fra noen funn i sørvestre U.S.A. Den er sjelden, og antas å være sårbar for slitasje og utbygging.

I kategorien sårbar (VU) er det registrert to arter. Den ene, kalkrosettlav (*Phaeophyscia constipate*) finnes i kontinentale deler på Østlandet og i Finnmark i tillegg til i Troms. Den vokser på kalkrike berg i kulturlandskap og i lysåpen, kulturpåvirket skog. Arten trues av gjenvoksing, arealbruksendringer og nedbygging. Den andre er glasshårlav (*Leptochidium albociliatum*) som vokser i kalkrik/basisk tørrbakkevegetasjon, rike strandberg og kalkrike beiter, gjerne med bergframspring. Arten har spredte forekomster i Norge, og blir sjeldent registrert på tross av at egnet habitat stadig undersøkes. Gjengroing er er sannsynlig trussel.

I kategorien nær trua (NT) er det registrert en art, bekkeskiferlav (*Lobothallia melanaspis*). Den har en noe østlig utbredelse i Norge, men finnes i hele landet nord til Finnmark. Den vokser på steiner og berg i flomsonen til bekker og elver, og er derfor sårbar for regulering av vannstand, og forsvinner raskt ved neddemming eller tørrlegging.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det går noen stier i området, og slitasje fra ferdsel kan være et problem.

Fremmede arter

Ikke undersøkt.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten inngår som en del av et større område med skog som innehar kalkrike berg og rasmarker i og rundt Lullefjellet naturreservat.

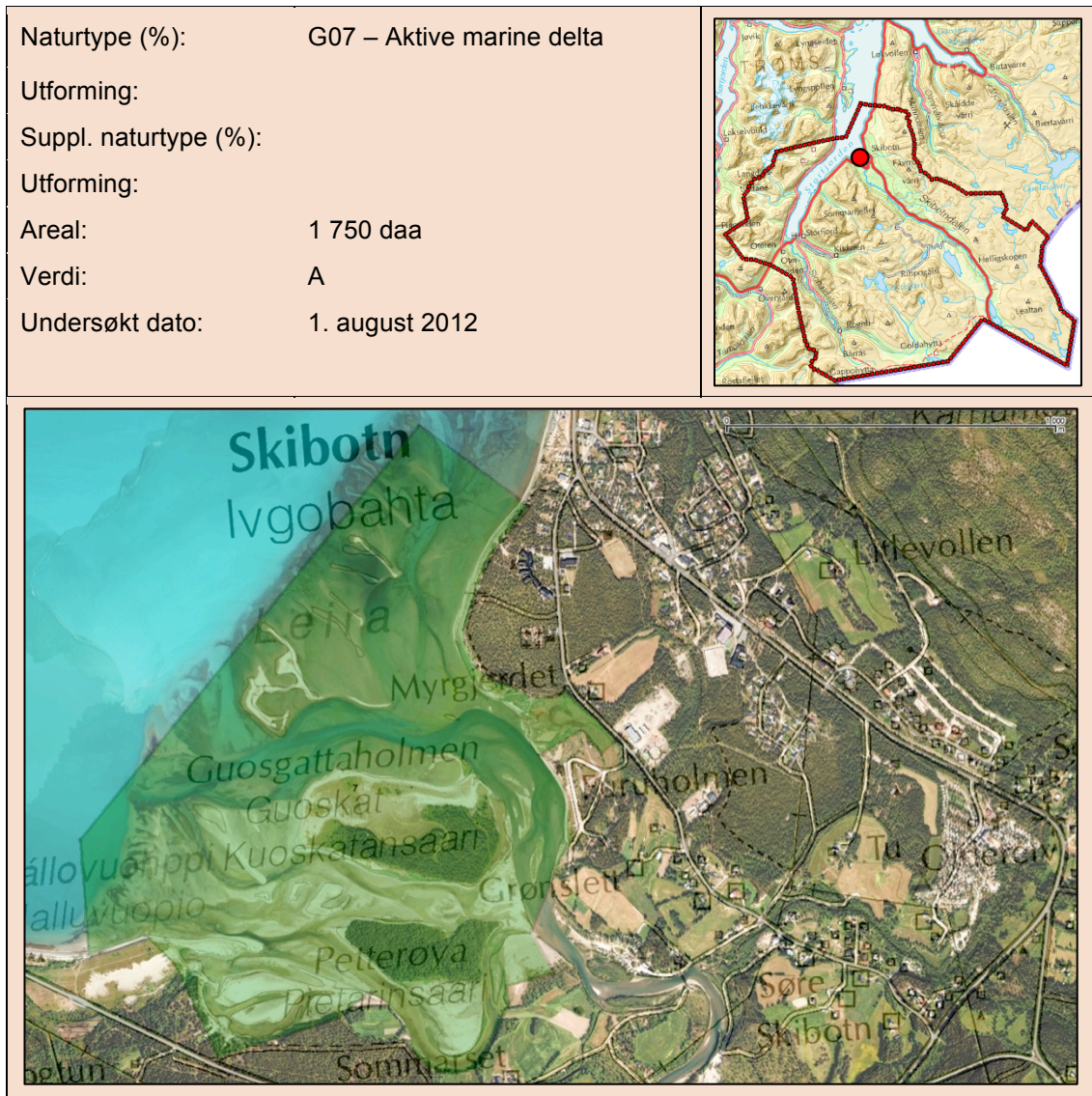
Skjøtsel og hensyn

Det bør vurderes om man kan begrense ferdsel i området.

Verdivurdering

Lokaliteten er under tregrensa, er kalkrik, lavfloraen omfatter flere rødlistede arter, og en god del som er sjeldne i Nord-Norge/Troms. I 2003 ble det registrert en lavart i rødlistekategorien sterkt trua (EN), to i kategorien sårbar (VU), og en i kategorien nær trua (NT). På dette grunnlaget settes verdien til A (svært viktig).

8.14 Lokalitet 14. Skibotndeltaet

Innledning

I forbindelse med NiN-kartlegging og kartlegging av naturtyper i naturreservatet i Skibotn i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel og Bente Sved Skottvoll, begge fra Ecofact Nord, undersøkt området. Feltarbeidet ble utført 31.07. – 01.08.2012. Det har kommet nytt faktaark for naturtypen siden egenskapsdata ble levert i 2013, og beskrivelsen av området har blitt justert noe i denne rapporten for å tilpasse dette. Området ble også besøkt av Målfrid Fjelland 23.08.1981 under havstrandsundersøkelsene i Troms på 1980-tallet, dette er referert i Fjelland, Elven og Johansen (1983).

Beliggenhet, avgrensning og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i fjordbotnen ved utløpet av Skibotnelva i Storfjorden. Avgrensningen følger i hovedsak grensa for naturreservatet, bortsett fra noen små areal med skog i ytterkanten, som ikke naturlig hører til. Naturgrunnlaget er et aktivt

delta med elveløp og tilgrensende flommark, samt natursystemer som er sterkt preget av sedimentasjon under vann og vannkanten i fjordbotnen utenfor elva.

Det er et brakkvannsdelta, med stor variasjon i både salinitet og oversvømmingsvarighet over de ulike delene av deltaet. Det er spor etter flom også i skogområdene på de to øyene og i ytterkantene av reservatet. Her er nok flom en sjelden foreteelse, men man finner tydelige kanaler som viser at det skjer. Øyene regnes derfor med som en del av brakkvannsdeltaet.

Substratet i deltaet er også variabelt. I ytre deler ut mot fjorden og i grusbanker ytterst i elva er det grove grusstrender med lite vegetasjon. Litt mer skjermet så er grusen blandet med mer eller mindre fast finmateriale, noe som gir større stabilitet og bedre forhold for plantevekst. Varianter av denne substrattypen fins også i de indre delene av deltaet. Sandstrand og lite utviklede sanddyner finner man dels i kantsonen i vestre del av verneområdet, og dels på øyene. I Nordvestre kant av naturreservatet er det en sandstrand som går over i et mindre dyneområde. Øyene er sanddynemark som har ulik grad av vegetasjonsdekke fra eroderte dyner og varierende tett vegetasjon av gras og urter via kreklinghei til skog. I kantene på begge øyene er det noen steder bratte skråninger med erodert sand, noe liknende fins i kantsonen i vest. I sørenden av naturreservatet skjermer øyene noe for direkte eksponering mot fjorden, samtidig som elva også kan flomme over hit. Her er det mer silt og leire, ofte blandet med stein og grus. Likeledes er det en avsnøring med brakkvann nordøst i naturreservatet, mellom elva og veien hvor det er silt, leir og mudderbunn.

Et stykke opp i elva er det en elveforbygning, se bildet under.

Elveforbygning i Skibotnelva i Storfjord kommune påvirker flommønsteret i indre deler av deltaet. Foto: Gunn-Anne Sommersel

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er aktive marine delta. (G07), noe som regnes som en sårbar (VU) naturtype. Inn under denne avgrensningen er det mulig å beskrive en hel rekke andre naturtyper. NiN-kartene levert til Miljødirektoratet vil kunne gjøre rede for den mer spesifikke plasseringen av disse.

På de mest eksponerte grusstrendene og grusbankene er det lite vegetasjon, men noe finnes. Vi fant en driftinfluert grusstrand med østersurtutforming (V5c) som går over i et en strandvoll med strandrug-utforming (V6b) ytterst på Guosgattaholmen. Strandvoller med strandrug opptrer også innenfor sandstranda nordvest i naturreservatet, ved de eroderte kantene av øyene, og i mindre sandområder litt lenger inn i deltaet.

Ytre deler av Skibotndeltaet med store mengder oppbygd sandmateriale. Nærmest sjøen er det tydelig driftsvoll med strandrug. Slike opptrer flere steder i deltaet. Foto: Gunn-Anne Sommersel

Grusbanker med innblandet finmateriale lenger opp i elva har brakk grus-forstrand med fjordskjørbuksurt-utforming (U6b). I de delene av grusbankene som er oversvømt i kortest tid blir kommer andre urter enn fjordskjørbuksurt og ulike grasarter inn. Denne utformingen opptrer også i større deler av brakkvannsdeltaets indre deler bak øyene, der med noe mer mudder i substratet.

I beskyttede områder hvor det er mye silt og leir finner man strandenger med varierende salinitet. Disse har stor variasjon i utforminger, og her nevnes kun de viktigste. Den vanligste typen brakk forstrand som ble observert i naturreservatet hadde sauløkutforming (U3e). Brakkvassengene hadde særlig fjøresivaks-utforming (U7a) eller pølstarr-utforming (U7d). Saltengene var for det meste rødsvingel-grusstarr utforming (U5d) i øvre deler og fjæresaltgrasutforming (U4a) samt ishavsstarr-

utforming (U4c) i lavere deler. Det inngikk også en pøl med en ubestemt hesterumpe (U2e), og dammer i erodert strandeng med dominans av strandkryp og strandkjempe. I deltaets bakre deler er det større sumpaktige områder med storvokst starr og siv.

Indre deler av aktivt marint delta, her med brakkvasseng og brakkvassump, ved utløpet av Skibotnelva i Storjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

*Fjøresøte (Gentianopsis detonsa).
Foto: Gunn-Anne Sommersel.*

Øvre salteng med rødsvingel-grusstarr utforming var utbredt i området. Blant annet på Guosgattaholmen fant vi en fin utgave av denne med fjøresøte og knopparve (figur x). Dette området ser ut til å bli oversvømt nokså sjelden, sannsynligvis kun ved kombinert høy vannføring i elva og flo.

I samme område, men på små forhøyninger i terrenget med noe grovere substrat, består vegetasjonen av flekker med krekling og småvokste furutrær. Begge artene bærer preg av å ikke trives, og har en rødlig farge. Sannsynligvis skyldes dette saltpåvirkning som kommer med ujevne flommer. Samme type vegetasjon forekommer også lenger inn i deltaet. Det er vanskelig å plassere denne på utformingsnivå, men i NiN systemet klassifiseres den som øvre steinflomskog. Skogen på begge holmene er ellers bærlyngskog (A2). Gjennom skogen går to tydelige forsengkninger som sannsynligvis leder

flomvann som en sjelden gang går så høyt. Forsenkningene var tørre da vi var der, men artsinventaret tyder på at det ofte er mer fuktig.

Flomkanal på Guosgattaholmen i Skibotndeltaet, med døende furu og krepling. Muligens på grunn av saltinnstrømming ved flom. Foto: Gunn-Anne Sommersel

Artsmangfold

Det ble registrert 71 arter under feltarbeidet i 2012. Kun en av disse er rødlista i kategorien nær trua, klåved (*Myricaria germanica* – NT).

Bruk, tilstand og påvirkning

Innenfor i verneområdet fant vi et lite område som har vært brukt som skrotemark, muligens for hageavfall. Det var også noen gamle kjørespor innerst på den ene strandenga, der lå også et gammelt veiskilt. Området brukes en del til friluftsliv, og det er gamle bålplasser med noe søppel, men ikke mye. Det er laget en elveforbygning i elva, den er utenfor verneområdet, men påvirker sannsynligvis også deler av verneområdet innerst i deltaet til en viss grad.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er den ytterste delen av et åpent dallandskap med elveslette. Deltasletta har hevede terrasser og spor etter tidligere løp.

Skjøtsel og hensyn

Området skjøttes best om man unngår inngrep. En bør være oppmerksom på at også

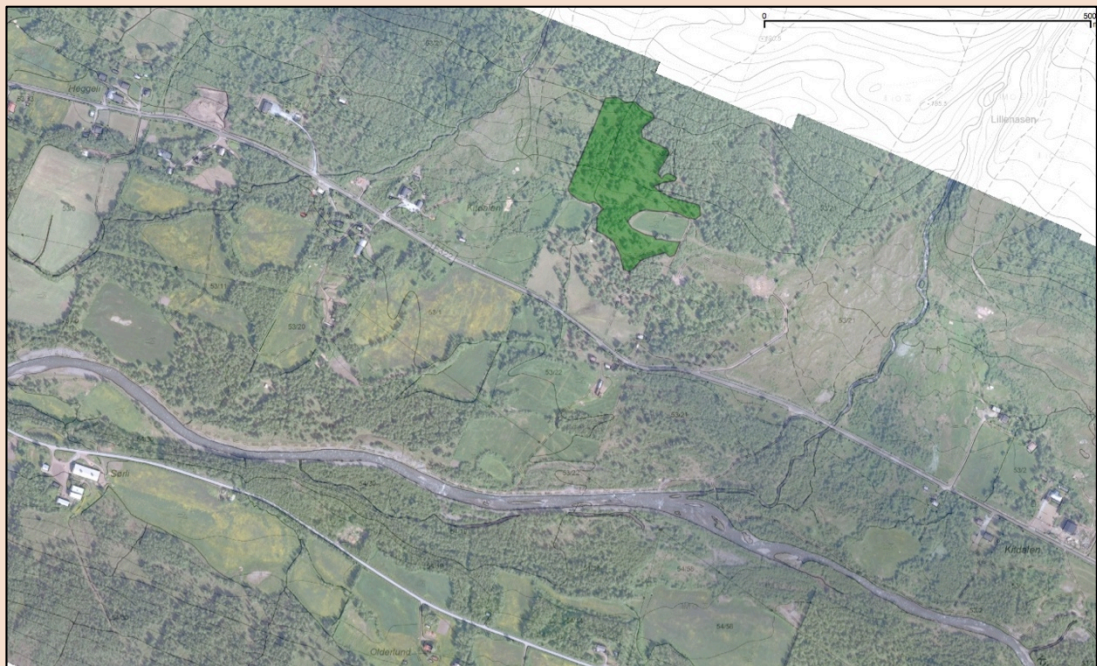
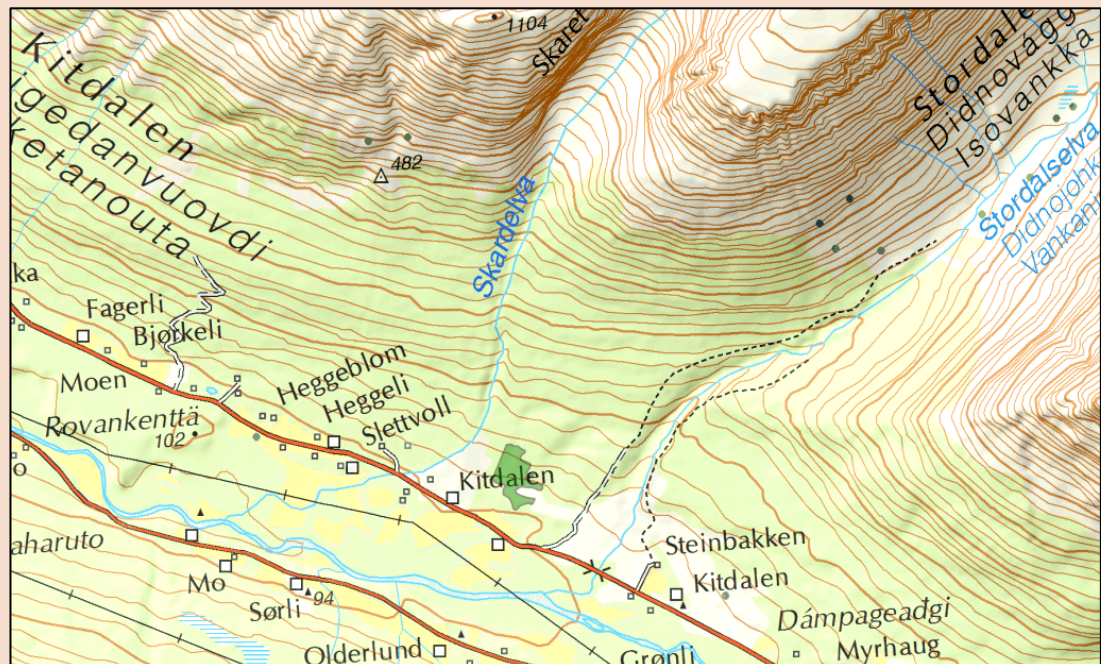
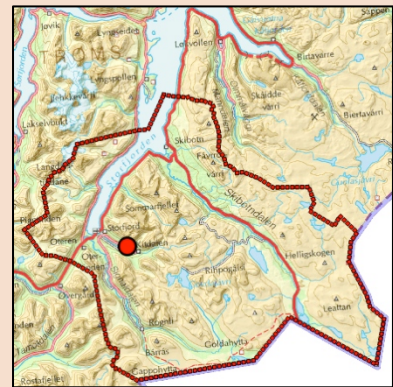
endringer som gjøres i den delen av elva som er utenfor verneområdet vil kunne virke inn på de områdene som er innenfor. Særlig inngrep som endrer vannføringen slik at naturlig flommønster endres.

Verdivurdering

Selve verneområdet er hoveddelen av et relativt stort brakkvannsdelta med mange fine kvaliteter. Deltaet er dominert av naturarealer som gjør at prosessene i hovedsak kan foregå naturlig, og det er flere verdifulle naturtyper innen avgrensningen. Naturtypen er også en del av verdifullt landskap. Det er kun moderat menneskelig påvirkning innenfor verneområdet. På bakgrunn av dette settes verdien til svært viktig (A)

8.15 Lokalitet 15. Mellom Skarelva og Stordalselva i Kitdalen

Naturtype (%):	D04 – Naturbeitemark (50%)
Utforming:	D0416 – Lågurt beiteeng
Suppl. naturtype (%):	D24 – Tresatt kulturmark (50%)
Utforming:	D2404 – Rik hagemark uten styva trær
Areal:	25 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	21. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 20. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 6 km innover i dalen langs hovedveien, og opp i den sørvendte lia under Skáidegáisi, en av toppene i Hattefjell massivet. Avgrensningen følger ytterkanten av det området som ser ut til å være mest holdt i hevd. Berggrunnen har mulighet for baserikt substrat, men den dekkes av et tykt lag med blandet morenemateriale som er transportert og avsatt av isbreer. Vegetasjonen antyder imidlertid noe baserikt materiale også i morenedekket.

Naturbeitemark (D04) i mosaikk med hagemark (D24) i den sørvendte lia mellom Skarelva og Stordalselva, omtrent 6 km innover i Kitdalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturbeitemark (D04) i mosaikk med hagemark (D24) i den sørvendte lia mellom Skarelva og Stordalselva, omtrent 6 km innover i Kitdalen i Storjord kommune. Ortofoto: Statens kartverk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypene er naturbeitemark (D04) med utforming lågurt beiteeng (D0416) og hagemark (D24) med utforming rik hagemark uten styva trær (D2404). Disse to naturtypene opptrer i mosaikk. I Norsk rødliste for naturtyper 2011 regnes begge naturtypene inn under kulturmark, og regnes som sårbare (VU) naturtyper. Vest i området er det et lite innslag av fukteng langs en liten bekk som renner gjennom lokaliteten.

Artsmangfold

Dominerende treslag i avgrensningen er bjørk (*Betula pubescens*). Busksjiktet er for det meste bestående av einer (*Juniperus communis*). I feltsjiktet er det for det meste de vanlige engartene som ryllik (*Achillea millefolium*), engkvein (*Agrostis capillaris*), kattefot (*Antennaria dioica*), harerug (*Bistorta vivipara*), vanlig marinøkkel (*Botrychium lunaria*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), vanlig arve (*Cerastium fontanum*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), sauesvingel (*Festuca ovina*), rødsvingel (*Festuca rubra*), mjødukt (*Filipendula ulmaria*), seterfrytle (*Luzula multiflora* ssp. *frigida*), jåblom (*Parnassia palustris*), smårapp (*Poa pratensis* ssp. *irrigata*), engsoleie (*Ranunculus acris*), småsyre (*Rumex acetosella*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), og fjellfiol (*Viola biflora*). I tillegg kommer typiske arter som følger med beite som trollurt (*Circaea alpina*), tunrapp (*Poa annua*) og vassarve (*Stellaria media*). Vi fant også beitemarkssopp (se foto). Omtrent ti av de registrerte artene regnes som habitatspesialister for tradisjonell kulturmarkseng.

En rødskivesopp (ubestemt) i naturbeitemark (D04) i mosaikk med hagemark (D24) i den sørvendte lia mellom Skarelva og Stordalselva, omtrent 6 km innover i Kitdalen i Storfjord kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området beites av sau. Tilstanden er god.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten er en del av et helhetlig kulturlandskap, deler av det er moderne drevet, men det er også elementer av tradisjonell drift som dette beiteområdet. Vi observerte blant annet høy til tork på hesjer ikke langt unna denne lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn

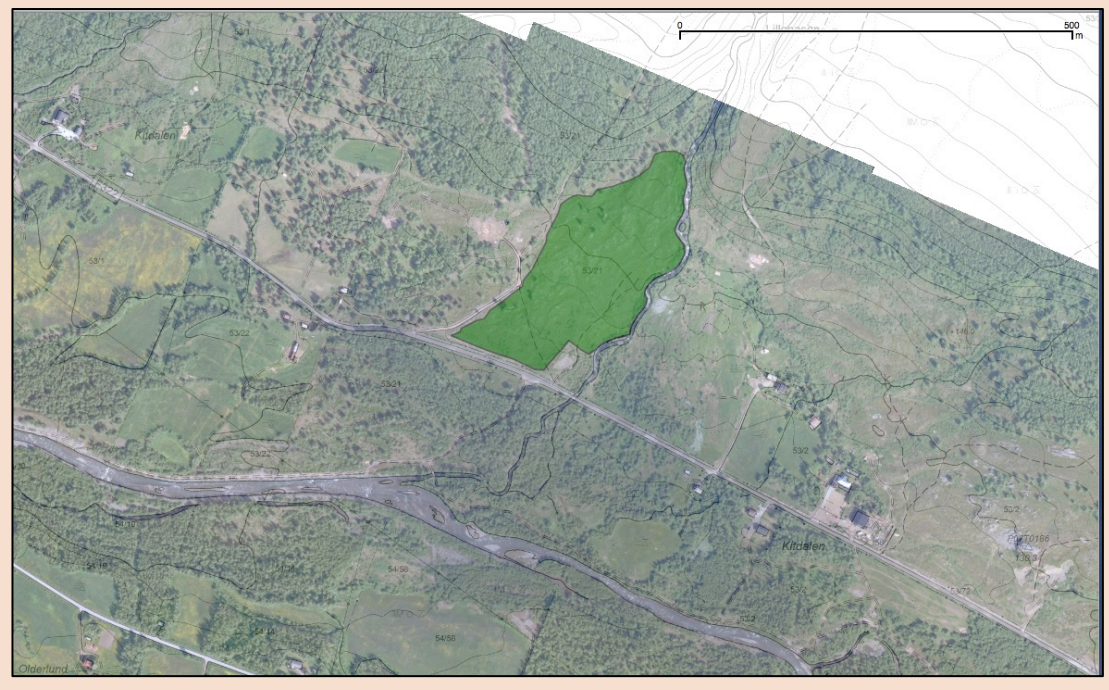
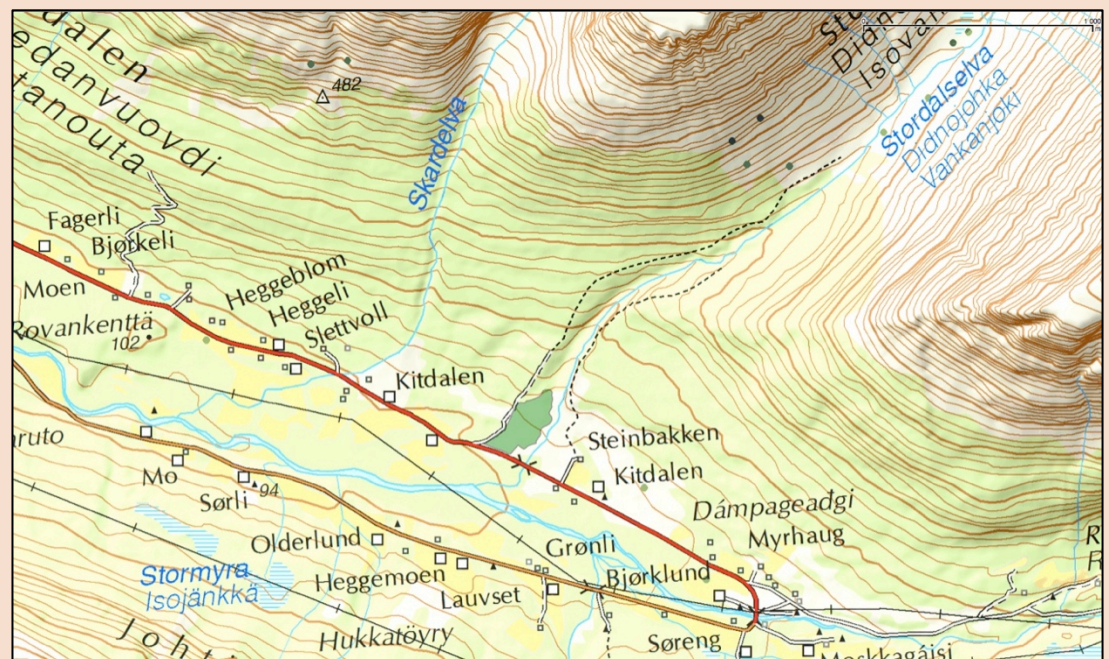
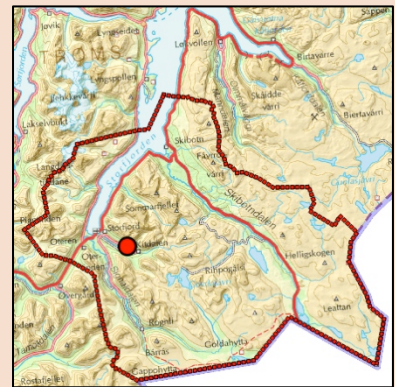
Området bør skjøttes som beitemark uten tilførsel av ekstra gjødsling.

Verdivurdering

Begge naturtypenes rødlistestatus er sårbar (VU), dette sammen med god hevd og tilstand gir B-verdi (middels verdi). Vi fant ingen rødlistede arter i området. Selv om det er flere kulturmarker i nærheten, er de fleste av dem i moderne drift. Den boreale heia 200 m lenger øst har kun lav verdi (C). Selv om lokaliteten er stor (ca 25 daa), og er i god hevd med godt beitetrykk, knapt spor av gjødsling og ingen fremmede arter, så finner vi ikke grunnlag for å sette verdien høyere.

8.16 Lokalitet 16. Vestsida av Stordalselva i Kitdalen

Naturtype (%):	D22 – Boreal hei
Utforming:	D2201 – Fattig boreal hei
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	39 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	21. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 21. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 6,7 km innover i dalen langs hovedveien, og opp i den sørvendte lia under Hattfjell. Avgrensningen følger Stordalselva i øst, veien i sør, en kjerrevei i vest og forekomst av skog i nord. Berggrunnen har mulighet for baserikt substrat, men den dekkes av et tykt lag med blandet morenemateriale som er transportert og avsatt av isbreer.

Fattig boreal hei (D2201) med skrubbeær og bærlyng, men også fjellsmelle, kattefot og fjelløyentrøst, under Hattfjell, knappe 7 km innover i Kitdalen. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er boreal hei (D22) med utformingen fattig boreal hei (D2201), og er rødlistet i kategorien datamangel (DD).

Artsmangfold

Dominerende arter i denne boreale heia er skrubbeær (*Chamaepericlymenum suesicum*), krekling (*Empetrum nigrum*), blåbær (*Vaccinium myrtillus*), blokkebær (*V. uliginosum*) og tyttebær (*V. vitis idaea*). Andre vanlige innslag er sauesvingel (*Festuca ovina*), ryllik (*Achillea millefolium*), engkvein (*Agrostis capillaris*), kattefot (*Antennaria dioica*), smyle (*Avenella flexuosa*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*),

grønnkurle (*Coeloglossum viride*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), rabbesiv (*Juncus trifidus*), einer (*Juniperus communis*), hårfrytle (*Luzula pilosa*), fjellsmelle (*Silene acaulis*) og gullris (*Solidago virgaurea*). I kantene står en og annen liten rogn (*Sorbus aucuparia*), og bjørk (*Betula pubescens*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Området har vært beitet, men ser ikke ut til å være i aktivt bruk i dag. Noe busker tyder på begynnende gjengroing.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et nedskåret dallandsskap med en større elv i dalbunnen, omgitt av kulturlandskap hvor flere av dem er i aktiv drift.

Skjøtsel og hensyn

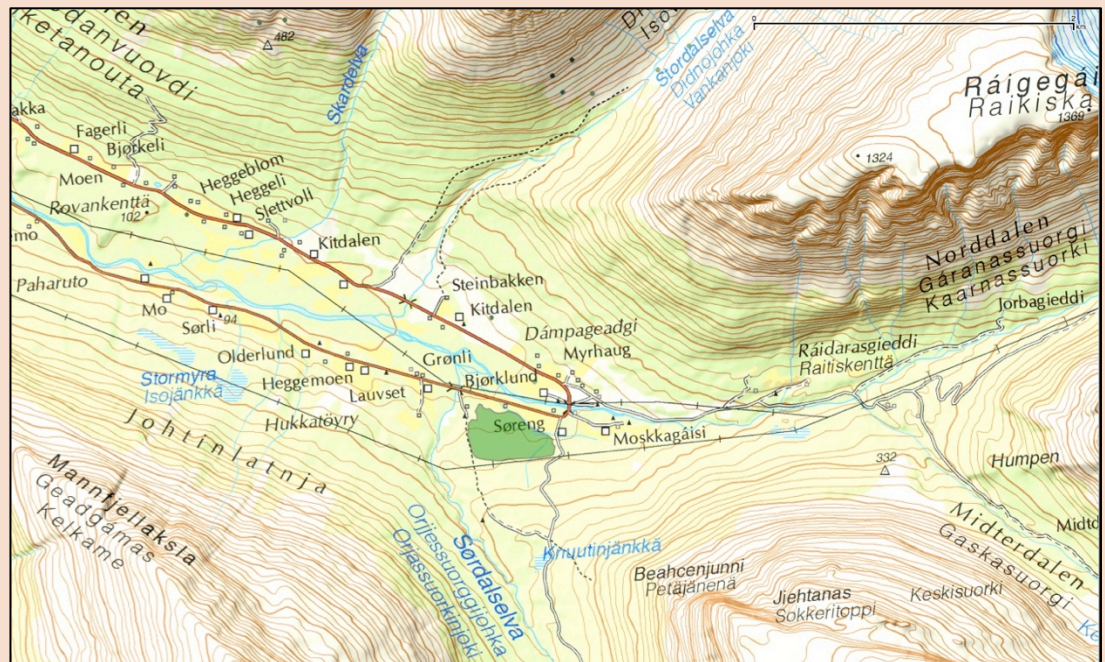
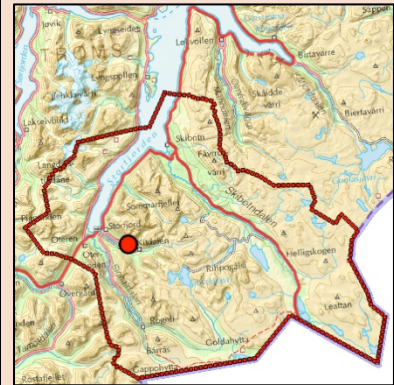
Buskoppslag bør fjernes. Lett beite ville også ha vært en fordel for å opprettholde naturtypen.

Verdivurdering

Størrelsen på lokaliteten er ca 39 daa, det er lite gjengroingspreg og lokaliteten er en del av et landskap med gamle småbruk/gårder nært tregrensa. Det er imidlertid ingen rødlistearter og kun en grunntype er representert. Dette innebærer at lokaliteten får middels verdi (B).

8.17 Lokalitet 17. Ved Søreng i Kitdalen

Naturtype (%):	D22 – Boreal hei
Utforming:	D2201 – Fattig boreal hei
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	129 daa
Verdi:	C
Undersøkt dato:	21. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 21. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 7,5 km innover i dalen langs veien på sørsida av dalen, ved gården Søreng. Avgrensningen følger veien på nordsida, kjerreveier på øst- og vestsida og høyspentledninger i sør. Berggrunnen er baserik (kalkspatmarmor), men den dekkes av et tykt lag med blandet morenemateriale som er transportert og avsatt av isbreer, slik at det er kun i liten grad dette kommer til uttrykk i vegetasjonen.

Fattig boreal hei (D2201) med spredte trær, innenfor moderne drevet beitemar ved Søreng i Kitdalen.
Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er boreal hei (D22) med utformingen fattig boreal hei (D2201), og er rødlistet i kategorien datamangel (DD).

Artsmangfold

De vanligste artene i denne boreale heia er smyle rypebær (*Arctous alpinus*), (*Avenella flexuosa*), fjellstarr (*Carex norvegica*), slirestarr (*Carex vaginata*), krekling (*Empetrum nigrum*), rødsvingel (*Festuca rubra*), rabbesiv (*Juncus trifidus*), teiebær (*Rubus saxatilis*), gullris (*Solidago virgaurea*), blokkebær (*Vaccinium uliginosum*) og tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea*), smårørkvein (*Calamagrostis neglecta*), stivstarr (*Carex*

bigelowii), duskull (*Eriophorum angustifolium*), stri kråkefot (*Lycopodium annotinum*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), molte (*Rubus chamaemorus*) og bjønnskjegg (*Trichophorum cespitosum*). Lavvokste individer av furu (*Pinus sylvestris*) og bjørk (*Betula pubescens*) var spredt rundt i lokaliteten.

Noen få steder fant vi også noen litt mer basekrevende arter som fjelltistel (*Saussurea alpina*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), hårstarr (*Carex capillaris*) og rynkevier (*Salix reticulata*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Området ser ut til å bli beitet. Det er en del stier innen lokaliteten, noen tydelige kjørespor/grusvei. I tillegg går en høyspentledning like utenfor avgrensningen.

Fremmede arter

I utkanten av lokaliteten var det plantet noe gran.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et nedskåret dallandsskap med en større elv i dalbunnen, omgitt av kulturlandskap hvor flere av dem er i aktiv drift.

Skjøtsel og hensyn

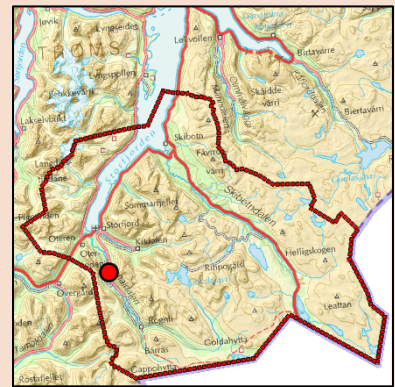
Buskoppslag bør fjernes. Beiting av området bør opprettholdes.

Verdivurdering

Størrelsen på lokaliteten er ca 129 daa, og lokaliteten er en del av et landskap med gamle småbruk/gårder nært tregrensa. Det er imidlertid ingen rødlistearter og ingen variasjon i grunntyper, i tillegg til at det er noe gjengroingspreg. Dette innebærer at lokaliteten får kun lokal verdi (C).

8.18 Lokalitet 18. Nystad i Signaldalen

Naturtype (%):	D04 – Naturbeitemark
Utforming:	Svak lågurt beiteeng (D0415) Lågurt beiteeng (D0416)
Suppl. naturtype (%):	
Utforming:	
Areal:	86 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	23. august 2013

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Storfjord kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper i henhold til direktoratet for naturforvaltnings ”Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold”. Feltarbeidet ble utført 23. august 2013.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger omtrent 9,5 km innover i Signaldalen ved Nystad, på vestsida av Mannfjellet/ Olmmáivárri (1533). Avgrensningen følger åpen mark i området. Engene er på et rasutsatt område, med mye store steiner og må antas å være lite egnet til slått.

Naturbeitemark (D04) ved Nystad, omtrent 9,5 km innover i Signaldalen i Storfjord kommune Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er naturbeitemark (D04) med utforming svak lågurt beiteeng (D0415) til lågurt beiteeng (D0416). Naturbeitemark regnes som en sårbar (VU) naturtype.

Artsmangfold

Habitatspecialistene for kulturmarkseng er ryllik (*Achillea millefolium*), engkvein (*Agrostis capillaris*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), grønnkurler (*Coeloglossum viride*), rødsvingel (*Festuca rubra*), enghumleblom (*Geum rivale*) og rosenrot (*Rhodiola rosea*).

I tillegg kommer en del andre vanlige arter i eng som vanlig arve (*Cerastium fontanum*), kvitbladtistel (*Cirsium heterophyllum*), engsnelle (*Equisetum pratense*),

sauesvingel (*Festuca ovina*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), hengeaks (*Melica nutans*), teiebær (*Rubus saxatilis*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), gullris (*Solidago virgaurea*), skogstjerneblom (*Stellaria nemoreum*), ballblom (*Trollius europaeus*), vendelrot (*Valeriana sambucifolia*) og fjellfioll (*Viola biflora*).

Marka er under begynnende gjengroing, og har godt med hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), mjødur (*Filipendula ulmaria*), strutseving (*Matteuccia struthiopteris*), bringebær (*Rubus idaeus*) og hundekveke (*Elymus caninus*), i tillegg til en del arter som er vanligere i skog som sauetelg (*Dryopteris expansa*), fugletelg (*Gymnocarpium dryopteris*), linnea (*Linnea borealis*), firblad (*Paris quadrifolia*) og hengeving (*Phegopteris connectilis*). Enkelte trær og busker av bjørk (*Betula pubescens*), silkeselje (*Salix caprea* ssp. *sphacelata*) og rogn (*Sorbus aucuparia*) er også innenfor avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området har høyst sannsynlig vært beitet. På grunn av en tendens til steinras i området, er det mye store steiner, og problematisk med slått. Markene er under begynnende gjengroing, men er fortsatt åpne med trær for det meste i ytterkantene.

Fremmede arter

Vi registrerte ingen fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et nedskåret dallandsskap med en større elv i dalbunnen, omgitt av kulturlandskap hvor flere av dem er i aktiv drift.

Skjøtsel og hensyn

For å beholde marka som naturbeitemark bør beiteaktiviteten gjenopptas.

Verdivurdering

Lokaliteten er stor med sine 86 daa, og det er ingen fremmede arter og heller ingen slitasje. Det er imidlertid få habitatspesialister (7 stk) i enga, og ingen rødlistede arter. Det ser heller ikke ut til at marka er i aktiv drift for øyeblikket selv om gjerdene virker nye, og det er et visst preg av begynnende gjengroing. Imidlertid er tilstanden fortsatt middels, og om beitet gjenopptas snarlig, så vil beitemarka ha verdien B (viktig).

8.19 Lokalitet 19. Gråor-heggeskog ved Gobijohka

Naturtype (%):	F05 – Gråor-heggeskog	
Utforming:		
Suppl. naturtype (%):		
Utforming:		
Areal:		
Verdi:	B	
Undersøkt dato:	5. juli 2010	

Innledning

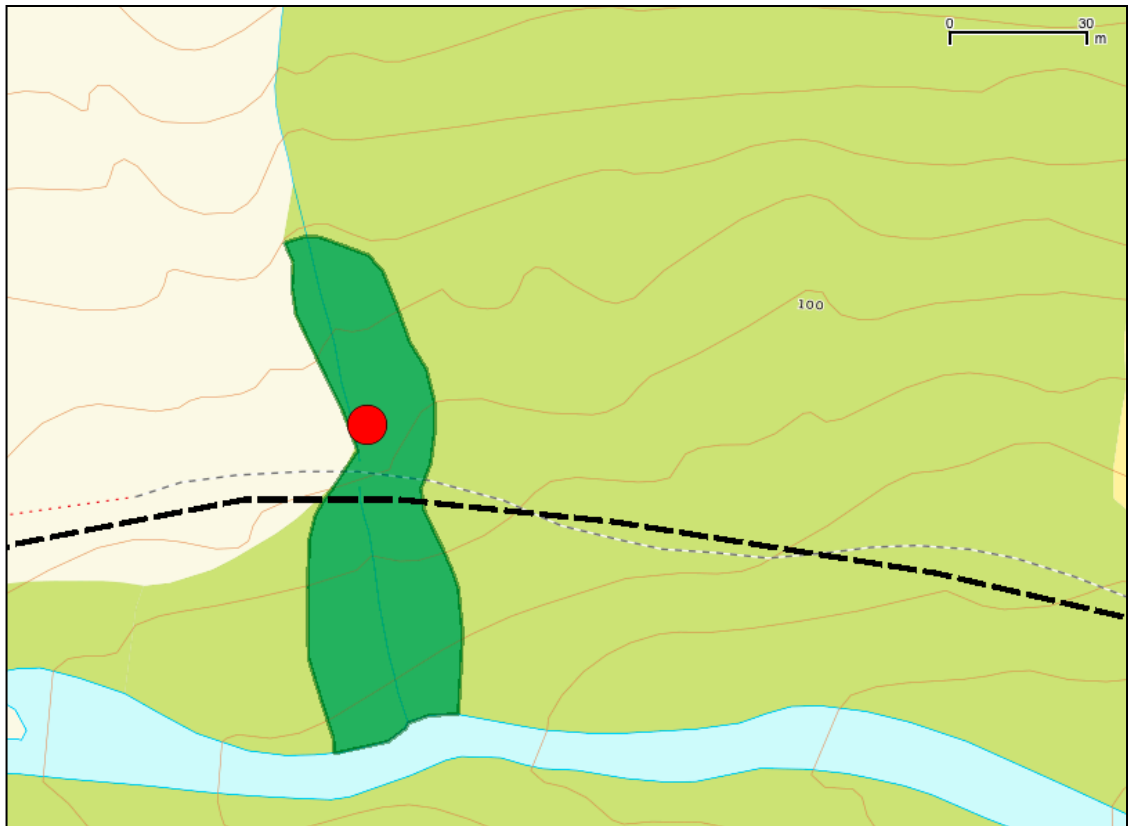
Naturtypen er tidligere publisert i Arnesen og Nilsen, 2010. Den er tatt med i denne rapporten etter ønske fra oppdragsgiver.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på østsiden av Lyngshalvøya i Steindalen langs den sommertørre sidebekken Gobijohka som renner sammen med Steindalen ved ca kote 85-90. Lokaliteten er naturlig avgrenset av Steindalselva i sør, og ved overgang til mindre produktivskog i alle andre retninger. Lokaliteten er trolig blant de klimatisk mest gunstige i Steindalen på grunn av den relativt lave høyden og den sørlige eksposisjonen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Naturtypen inneholder gråor-heggeskog, mest av liskog/ravinetypen, men også av flommarkstypen, særlig i nedre deler.

Kart som viser lokalisering av naturtypelokalitet gråor-heggeskog i Steindalen (verdi B) i forhold til inngrepene forbundet med tiltaket, og stien innover dalen. Rød prikk indikerer forekomst av langnål (NT).

Artsmangfold:

Skogen er sammensatt av gråor, silkeselje og rogn, samt noe innslag av bjørk. Det mest interessante artsfunnet er av knappenålslaven langnål (NT). Ellers er det forekomster av høystauder som mjødurt og turt, samt den lokalt varmekrevende arten rips. Det er også potensiale for en relativt høy diversitet av insekter og fugl, men disse gruppene er ikke undersøkt nøye.

Påvirkning/bruk, trusler, fremmede arter:

Lokaliteten er i dag delt i to av stien innover Steindalen. Ellers er det lite påvirkning.

Verdivurdering:

Lokaliteten får en svak verdi B. Dette begrunnes med at det er god kontinuitet i lokaliteten, og at det er påvist en rødlistet karakterart (langnål). Lokalitetens begrensede størrelse samt at den er noe påvirket trekker noe ned.

Skjøtsel og hensyn (bevaringsmål):

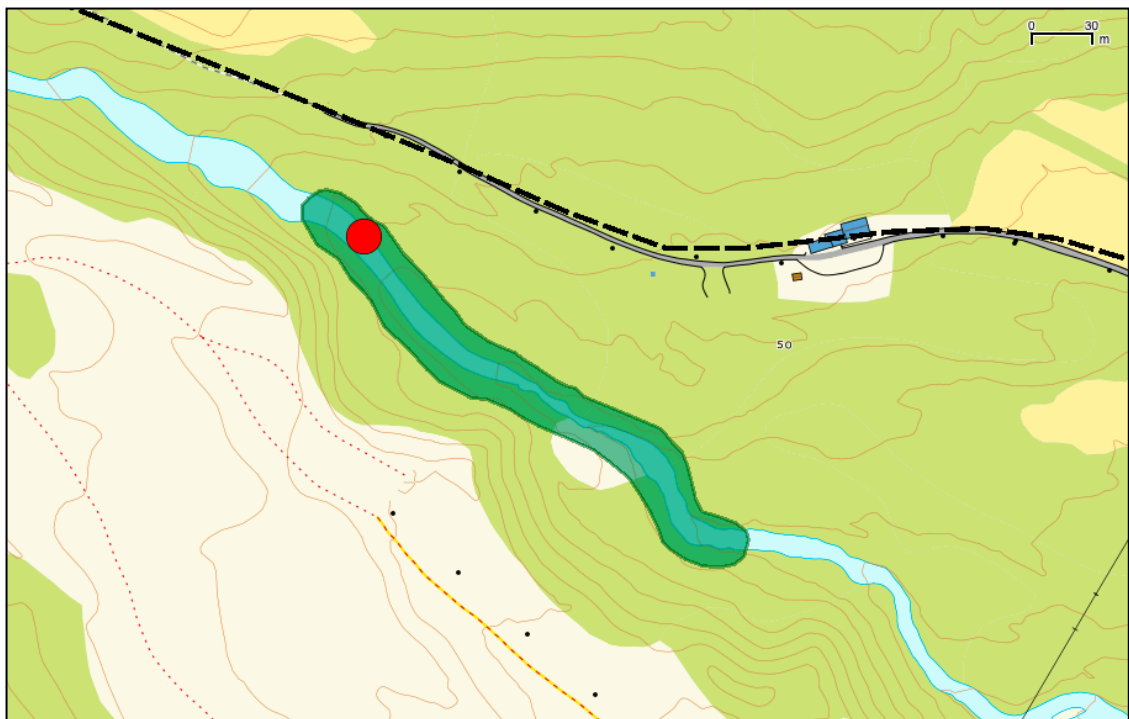
Det beste for naturverdiene er om lokaliteten ikke blir mer påvirket om den er. Hugst og arealbeslag i eller i nærheten av lokaliteten er blant de største truslene.

8.20 Lokalitet 20. Bekkekløft nederst i Steindalen

Naturtype (%):	F09 – Bekkekløft	
Utforming:		
Suppl. naturtype (%):		
Utforming:		
Areal:		
Verdi:	C	
Undersøkt dato:	5. juli 2010	

Innledning

Naturtypen er tidligere publisert i Arnesen og Nilsen, 2010. Den er tatt med i denne rapporten etter ønske fra oppdragsgiver.

Kart som viser lokalisering av naturtypelokalitet med baserik bekkekløft i Steindalen (verdi C). Rød prikk viser forekomst av den sjeldne jøkelbakkemose.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på østsiden av Lyngshalvøya nederst i Steindalen. Naturtypen er utviklet langs elva i forbindelse med to kløfter, og strekker seg ca mellom kote 40 og 55. Kløftene er skarpt avgrenset av kløftesidene mot nord og sør, og av overgang til flatere topografi oppstrøms og nedstrøms.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Kløftene er relativt små med lave sider. Det er én utforming av naturtypen som dominerer, nemlig baserike fuktpåvirkede bergvegger.

Artsmangfold:

Artsmangfoldet knyttet til bekkekløfta er nesten utelukkende moser og lav. Det mest interessante funnet er jøkelbakkemose som i Nord-Norge kun er observert fra Alta-Kautokeino vassdraget (nå neddemt) og fra Skibotnvassdraget. Arten kan imidlertid være mye oversett. Ellers er det også forekomster av lurvbakkemose (også bare noen få lokaliteter i Troms) samt mer vanlige arter som bergfoldmose og knippegråmose. Av lav kan nevnes lys navlelav, kystgrønnever og smånever.

Påvirkning/bruk, trusler, fremmede arter:

Kløfta er upåvirket per i dag, men kan bli berørt av reguleringsplanen som er under iverksettelse.

Verdivurdering:

Lokaliteten får kun verdi C fordi den er relativt liten, og mangler forekomst av rødlistede arter. Funnet av den sjeldne jøkelbakkemosen trekker imidlertid verdien noe opp.

Skjøtsel og hensyn (bevaringsmål):

Det beste for det biologiske mangfoldet er at området forblir upåvirket.

9 KILDER

Arnesen, G. og Birkeland, I. 2011. Lullefjellet naturreservat i Storfjord, Troms - Skjøtselsplan. Ecofact rapport 82. 17 s.

Arnesen, G. og Nilsen, K. 2010: Steindalen kraftverk i Storfjord – Biologiske utredninger. Ecofact rapport 56. 26 s.

Birkeland I. og Arnesen, G. 2012. Kraftutbygging i Innerelva, Storfjord og Kåfjord kommune – biologiske utredninger. Ecofact rapport 214, 31 s

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper – Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Direktoratet for naturforvaltning 2013. Nye faktaark for utprøving.
www.dropbox.com/sh/5t9ioygg3uyubxl/zAE6LulSfs

Elvebakk, A. og Bjerke, J.W. 2006. The Skibotn area in North Norway – an example of very high lichen species richness far to the north. Mycotaxon, volume 96, pp. 141-146.

Fjelland, Elven og Johansen (1983). Botaniske verneverdier på havstrand i Troms, 291s.

Gaarder, G. og Flynn, K. M. 2011. Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Supplement for to områder i Nordreisa og Storfjord i Troms. Miljøfaglig Utredning Rapport 2011:03. 52 s.

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.

Lid, J. og Lid, D.T. 2007. Norsk flora. Oslo: Det norske samlaget.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Moen, A. 1988. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

www.artsdatabanken.no